

ҚИШЛОҚ ҲАЖИКАТИ

1988 йил 3 апрель
ЯҚШАНА
№ 76 (4.272).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон
касаба союзлари республика Совети ва
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

ҒОЛИБЛАРДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал
ривожлантиришнинг 1987 йилги давлат планини
муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика
социалистик мусобақасининг якунлари тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги давлат планини муваффақиятли бажариш учун Қорақалпоғистон АССР, областлар, шаҳарлар, шаҳар ва қишлоқ районлари, бирлашмаларнинг, корхоналар, таъшиқчиларнинг, муассасаларнинг, колхозлар ва совхозларнинг коллективлари ўрта-сида ўтказилган республика социалистик мусобақасининг якунлари тўғрисида қўйиб, шунинг қайт этиб берилади, республика меҳнатчилари партия XXVII съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги пленумларининг қарорларини бажара бориб, Улуғ Октябр социалистик революциясининг 70 йиллиги нишонланган йилда ҳўжалик айрим тармоқларининг янада ўсишини таъмин-лашди.

Саноатда ёқилги-энергетика ва металлургия комплекслари барқарор ишлади. Машинасозлик маҳсулотини янгилаш жадаллашди. Агротехнология комплекслари маҳсулотларини еттиштириш кўпайди. Социал муаммоларни ҳал этишга кўпроқ эътибор берилди.

Корхоналар мустиқлигини янада кенгайтириш, бошқаришни шакллантириш, иқтисодий механизмини такомиллаштириш, коллектив ва оила пудратини, меҳнат ташкил этиш ҳамда рағбатлантиришнинг бошқа илгор формаларини жорий этиш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш борасида рўбга чиқарилаётган чоралар, шунингдек юксак ишчилик, ҳодимларнинг меҳнат ғайрати ва иқтисодий актив-лигини ўстириш, уларга ма-иш, медицина ва савдо хиз-матини яхшилаш учун со-циалистик мусобақанинг таъсирчанлигини кучайтириш борасида амалга оширилаётган ташкилотчилик ишлари планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни муваффақият-ли адо этишга кўмак-лашди.

Айни вақтда Қорақалпоғистон АССРда, областларда, республика шаҳарлари ва районларида, шунингдек қў-

гина тармоқларда йўл қўйил-ган қоқлиқликни бартараф этишга муваффақ бўлинмади, ишлаб чиқаришни мўқим ва барқарор ўстириш таъмин-ланмади. Фан ва техника ютуқлари ҳалқ ҳўжалигига суи суриятлар билан жорий этиб борилади. Шарти-малар юзасидан мажбурият-ларни бажармаган корхона-лар сони ҳамон кўп, маши-насозлик, енгил саноат кор-хоналарининг айниқса, маҳсу-лот сифатини ошириш бора-сидаги ишда тўбдан яхши-лашни содир бўлмади. Аҳо-лининг товарлар ва хизмат-ларга бўлган талаб-эҳтиёжи тўла-тўқис қондирилган йўқ. Қўпгина колхоз ва совхозлар вужудга келтирилган потен-циалдан самарали фойдалан-мадилар. Пахта, картошка, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева ва узум тайёрлаш пла-ни бажарилмади. Капитал қурилишда, транспорт иши-да катта камчиликларга йўл қўйилди.

Меҳнат коллективларида ташкилотчилик ва оммавий сиёсий ишлар суайтириб юборилганлиги, тошйирлангн иш учун рақбарлар билан мутахасссларнинг маъсулият-ни пасайилганлиги, меҳнат ва технология интизомни бушатирилганлиги, меҳнатчилар тўғрисида тегишлича ғамхўр-лик қилинмаганлиги сабаб-ли ишлаб чиқариш планлари бажарилмади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Со-вети, Ўзбекистон касаба со-юзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Мар-казий Комитети қарор қил-дилар.

1987 йилги республика социалистик мусобақасининг шартлари чала бажарилган-лиги муносабати билан об-ластлар, шаҳарларга, ша-ҳар ва қишлоқ районларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбеки-стон ССР Министрлар Со-вети, Ўзбекистон касаба со-юзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Мар-казий Комитетининг кўма қизил байроқлари берил-масин.

Қўйидаги коллективлар иқ-тисодий ва социал ривожлан-тиришнинг 1987 йилги дав-лат планини муваффақият-ли бажариш учун ўтказилган республика социалистик му-собақаси якунларига кўра

ғолиб деб топилиб, Ўзбеки-стон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбеки-стон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбеки-стон ЛКСМ Марказий Ко-митетининг кўма қизил бай-роқлари билан мукофотлан-син ҳамда Ўзбекистон ССР Ҳалқ ҳўжалиги ютуқлари нишанасидаги республика Ҳўрмат тахтасига ёзилб, дипломлар ва пул мукофот-лари билан таъдирлансинлар.

СССР Темир йўллар ми-нистрлиги метрополитенлар беш бошқармасининг В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитени;

Ўзбекистон Геология-раз-ведка ишлари давлат «Ўзбек-геология» ишлаб чиқари-ши бирлашмасининг «Ўзбек-геофизика» Ўзбекистон гео-физика ишлари геология иш-лаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Ангрен шаҳридаги 1-тез ме-дицина ёрдами шаҳар ка-салхонаси;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг лойиҳа-конструкторлик технология бюроси;

Ўзбекистон ССР Енгил са-ноат министрлигининг Хива гилам комбинати;

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Қўқон шаҳ-ридаги 29-ўрта мактаби;

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Тошкент телеграф-телефон станцияси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг республика иқтисодсозлаштирилган «Ўз-строймеханизация» трестига қарашли Фарғонадаги 5-ме-ханизациялаш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг республика «Ўзстройиндустрия» саноат бирлашмасига қарашли Тош-кентдаги 1-тажриба-экспери-ментал механика заводи;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг Фарғона об-ласт иқроия комитети умумий овқатланиш бошқар-масига қарашли Қўқон уму-ий овқатланиш трести;

Андижон об-ласт молия бошқармаси;

(Давоми 2-бетда).

Ҳўрмат—меҳнатга яраша ФОТОРЕПОРТАЖ

Самарқанд об-ластадаги «Ҳўрмат бел-гиси» ордени «Каттақўрғон» қорамол-лари бўрдоқига боқиб саноат комп-лекси республикадаги йирик ва бақу-ват корхоналар қаторида туради. «Қи-шлоқ ҳақиқати» меҳнат ғайрати ҳисоби тўла жорий этилган ҳақида илгари ба-тафсил ҳўжа қилган. Яқинда яна бир хушхабар тарқалди: коллектив 1987 йил якунларига кўра Бутунитифоқ со-циалистик мусобақасида ғолиб деб топилди. Корхона бўрдоқибонларни КПСС Мар-

казий Комитети, СССР Министрлар Со-вети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Ко-митетининг кўма Қизил байроғини бу йил ҳам қўлда сақлаб қолди.

Комплекс чорвадорлари тармоқни интенсив ривожлантириш, қорамоллар-ни жадал семиртириш, маҳсулот тан-нарини арзонлаштириш борасида ту-плаган тажриба барча ҳўжаликлар учун бебаҳо ҳазинадир. Шунинг учун ҳам бу ерда Ўзбекистоннинг турли бурчалари-дан мутахассслар ташриф буюришляпти. «Каттақўрғон» бўрдоқибонларли ҳўзирги давр талаблари руҳида ишла-ётган республика агросаноат комп-лекси ҳодимларининг қурултойида ҳам алоҳида таъкидланди.

Маиштал коллектив тажрибаси умум-халқ мулкига айланаверсин! Ҳўжалик-ларнинг рақбарлари ва мутахассслари мазкур комплекс тажрибасини ўрганиб, ўзларида жорий этсалар, нур устига аъло нур бўлур эди.

Н. МУХАММАДЖОНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА:

▲ Бўрдоқчилик бригадаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати Шариф Оролов ҳаммаси Утган Бойқулов билан.

▲ Озуқа тарқатиш пайти.

▲ Комплекс беш зоотехники Тўйчи Са-наев (чапдан киникчи), оператор Пирхон Хўррамов, бригадир Иброҳим Мелиев ва зоотехник Собир Қодиров ўзаро сўхбат чоғида.

Автор фотолари.

ДАВР ТАҚОЗО ЭТГАН ЙЎЛ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ҲЎЖАЛИГИНИ
БОШҚАРИШ БОШ СХЕМАСИ ЛОЙИҲАСИ-
НИНГ АСОСИЙ ҚОИДАЛАРИ ХУСУСИДА РЕС-
ПУБЛИКА АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ХО-
ДИМЛАРИДАН КЕЛАЁТГАН ХАТЛАРДА АНА
ШУНДАЙ ФИКР БИЛДИРИЛМОҚДА

ХАТО ТУЗАТИЛСА...

Ўзбекистон ССР халқ ҳў-жалигини бошқариш бош-схемаси лойиҳасининг асо-сий қоидаларини ўқиб ўр-наб эканман, республика ҳаётидаги бу муҳим ҳўжжа-да халқ депутатлари маҳал-лий Советлари ижрокомлари-нинг ташкилий қурилишини яхшилашга оид бандларга алоҳида эътибор бердим.

Дарҳақиқат, жамиятимиз сиёсий системасида катта ўрин эгалловчи халқ вакил-лари органларининг фаоли-тини тўбдан қайта қуриш вақти аллақачон етиб келган. Асосий қоидаларда таъ-кидланганидек, маҳаллий Со-ветларнинг 14 мингдан зиёд кишидан иборат каттақон ап-парати бир хилдаги қурул-лик вазибалар билан шугул-ланавериб, депутатларнинг ташаббускорлиги ҳамда таш-килотчиликга маълум маъ-нода салбий таъсир кўрса-тарди.

Сўнгги тўрт қақириндан буён 52-Оқтепа сайлов окру-гидан қишлоқ Советига депу-татликка сайланаман. Юқо-рида билдирилган фикрларим асосан шахсий тажрибам-дан, кузатишларимдан келиб чиқар. Чунки ҳар йили сай-ловчилар берган тошйир-ларнинг аксарияти иқроком ҳодимлари томонидан тақ-симланган, назорат этилади, ижро қилинади.

Албатта, иқроком аппа-

ратларини қисқартириш ма-ҳаллий Советлар ҳаракати-нинг сувайиши ҳисобига рўй бермаслиги керак. Бунга йўл қўймаслик учун барча имко-ният бор. Биринчиси — ҳамқишлоқлар, ҳамшаҳар-лар ишончига сазовор бўл-ган муносиб кишиларнинг ташаббусига қанот бағиш-лаш, мустиқлигини рағбат-лантириш, ваколати имтиёз-ларини чуқур тушунтириш. Юқорида қайд этганимдек, бир хил машғулотлар билан шуғулланган ижрокомлар фаолиятини жоилантириш, уларнинг ҳаётга янги рух, куч-ғайрат бағишлаш вақти етиб келди.

Пахтачиликлар, нарий-ликлар, хатириниклар ҳа-миша Самарқанд фаройид деб билишарди ўзларини. Қарангки, Навоийга яқин Пахтачи қўлиб, Хатирини янгида тузилган об-ластга ўтказилди. Бундан одамлар-нинг норозилиги беҳад ани-қлини очиб айтишми керак. Балки пухта ўйланган қар-ор оқибатидир бу. Энди бу хато тузатиладиган бўлса, кишиларнинг руҳи кўтари-лиши, ғайрати жўш уриши муқаррар.

И. БОБОЕРОВ,

Пахтачи райондаги Қарл Маркс номи колхоз пах-тачилик бригадаси бошли-ғи, Қарл Маркс қишлоқ Совети депутати.

БИРЛАШГАН ЎЗАР

Колхозимиз септармоқ, давлатга қўлаб қишлоқ ҳў-жалиги маҳсулотларини то-пширади. Бултур пахтадан ташқари барча соҳалар бў-йича планлар ошириб бажарилди. Яқин 5 миллион 910 минг сум дарамад қилинди, унинг 2 миллион 309 минг суми фойдани ташкил этди.

Мен пахтачилик бригадаси бошлиғиман. Ўтган йили ко-ллективимиз гектаридан 26 центнердан оқ олтин етти-тирди. Бу колхознинг ўртача кўрсаткичидан 8 центнер, қоқоқ бригадалариникидан 10—12 центнер зиёд. Асосий тармоқнинг оқсанига сабаб-лар кўп. Энг асосийси ерга нотиғри муносабатдир. Яқин-яқингача бошлиқларнинг кўр-сатмаси билан микдор кети-дан кувиб, ҳадеб кетиб ака-вериб, ерни чарчатдик. Унга шу етакчи тармоқдаги қо-лоқликни бартараф этишга, бошқарувни, ҳўжалик юри-тиш механизмининг такомил-лаштиришга кўмаклашадиган ишга солиб юборади, деб ишонаман.

Ж. ШУКУРОВ,

Яккабоғ райондаги «Қи-зил Ўзбекистон» колхоз-ининг бригада бошлиғи.

Яқинда матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон ССР халқ ҳўжалигини бошқариш бош схемаси лойиҳасининг асосий қоидаларини қизиқиб билан ўқиб-ўрганмоқдамиз. Ундаги бошқарув ва терри-ториал бўғинларни қайта тузиш режаларини умумиш-га манфаатдорлик нуқтаи назаридан муҳокама қила-йла. Асосий қоидаларда Бу-хоро ва Қашқадарё об-ласт-лари неғизда Бухоро об-ла-сти тузилиши, бу тадбир ре-гионларни иқтисодий тарақ-қий эттиришга ёрдам бери-ши таъкидланган. Халқимиз-да «Бирлашган ўзар» деган доно нақл бор. Об-ластимиз кейинги йилларда пахта тай-ёрлаш планларини сурунка-сига бажаролмай давлатдан анча қарадор бўлиб қолди. Мен территориял қўйишш қо-лоқликни бартараф этишга, бошқарувни, ҳўжалик юри-тиш механизмининг такомил-лаштиришга кўмаклашадиган ишга солиб юборади, деб ишонаман.

Ж. ШУКУРОВ,

Яккабоғ райондаги «Қи-зил Ўзбекистон» колхоз-ининг бригада бошлиғи.

МАШИНАСОЗЛИК КОМПЛЕКСИ ИШИДА БУРИЛИШГА ЭРИШАЙЛИК

Тошкентда Ўзбекистон ССР Ҳалқ ҳўжалиги ютуқлари нишанасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳу-зуридаги фан-техника тарақ-қиятига кўмаклашувчи респу-блика кенгашининг наъзбига мажлиси бўлиб ўтди. Мажли-син Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг би-ричи секретари Р. Н. Нишо-нов олиб борди.

Ўзбекистон ССР Министр-лар Совети раисининг ўрин-босари В. В. Суворенков рес-публика машинасозлик комп-лексида фан-техника тарақ-қия-тини жадаллаштириш тўғриси-да ахборот берди.

Мажлисда қайд этиб ўтил-ганидек, 18 иттифок министр-ликларининг салкам юзта кор-хонасидан иборат бўлган рес-публиканинг машинасозлик комплекси йилга уч миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқар-моқда. Мажликат экономикаси-ни қайта қуришнинг бу тар-моққа ҳам бевосита дахли бор. Илмий тадқиқот базаси бир мунча мустақамланди, ишни яхшилаш учун шарт-шароитлар яратилди. Беш йиллик мобай-нида ишлаб чиқариш ҳақимини 48,3 процент ошириш кўзда ту-тилган. Маҳсулотини янгилашга, меҳнат сарфини камайтиришга, смена коэффицентини оши-ришга алоҳида эътибор берил-

ди. Буларнинг ҳаммаси рес-публиканинг «Сифат» комп-лекси программасида акс эттирил-ган. Бу программа замонавий те-хника ва технологиянинг кенг кў-ламда жорий этиш билан бир вақтда ижрочиларнинг маъсу-лиятини оширишнинг ҳам на-зарда тутилди. Беш йиллик охи-рига бориб машинасозлик за-водларида олий сифат кате-гориядаги буюмлар саломини 90,1 процентга етказиш ло-зим бўлади.

Ҳозирдаёқ иқбобий силжиш-ларга эришилди: техника би-лан қайта қурулганлиги жа-даллашди, ўтган йили 36 та бирлашма ва корхона гоат му-ҳим халқ ҳўжалиги аҳамиятига молик маҳсулотларини ишлаб чиқарди. Шу коллективлар мамлакатда биринчи марта ўзлаштирилган 70 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб бер-дилар. Жумладан, «Таштек-стильмаш» заводи пиллакаш-лик машиналарини етказиб бе-ра бошлади, «П-70А» маркали йигирув машинасини кўплаб ишлаб чиқаришга тайёрла-моқда.

Мажлисда СССР Химия ма-шинасозлиги министрлиги би-лан Электротехника саноати министрлигининг заводлари комплекси программани барка-дор амалга ошираётганлиги қайд этиб ўтилди. Уларнинг рақобат қилишга қодир маҳ-

сулот ишлаб чиқариш соҳа-сидаги тажрибасини кенг ку-ламда омиллаштириш зарур.

Алмо, деб таъкидлашди су-ғина чиққан нотиклар, белгилан-ган режаларни амалга ошириш учун қўшмача равишда 35 миллион сўмлик юқори сифат-ли маҳсулот ишлаб чиқариш лозими бўлади. Ҳолбуки, Ста-нококлик ва асбобсозлик са-ноати министрлиги, Трактор ва қишлоқ ҳўжалик машинасозли-ги министрлиги, Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги ҳамда бошқа ми-листрликларнинг заводларида ҳали кўпгина резервлар бор. Машинасозликнинг илмий бе-заси ҳамон заиф бўлиб қола-ётганлиги комплексини ривож-лантиришга тўқинилик қилмоқ-да. «Машхолопоқ» бирлашмаси-дан бошқа биронта ҳам тар-моқ етарли даражада бақу-ват лойиҳа-конструкторлик ва тадқиқот хизматларига эга эмас. Олий мактаб ва акаде-мия илм-фани билан ҳамкор-лик қилишнинг ҳўжалик шарт-номалари асосидаги форма-лари кенг қўлланилмаяпти. На-тижада мамлакатимизда яра-тилган машина ва механизм-лар янги типларининг атиги 1,2 проценти Ўзбекистон ҳис-сасига тўғри келади.

Ўзбекистон ССР Фанлар ака-демиясининг институтлари ма-шинасозлар учун онда-сонда-

гина биронта ишлангани бажар-иб берилмоқда. Мажлисда шу нарсга қайд этиб ўтилдики, йи-гирмага яқин илмий ва кон-структорлик ташкилотлари, юз-лаб мутахассслар кўп йиллар-дан буён сифат жиҳатидан ян-ги пахта териш машинасини яратиш устида ишлаб келаят-ган бўлсалар-да, лекин кўнгли-дагидек натижага ҳали ҳам эришилган эмас: ишлар тарқоқ қолди, баъзан эса кустар ш-роитда олиб берилмоқда.

Ишлаб чиқаришни тайёрлаш хизмати — инструментал база, тажриба-экспериментал база-си, стэнд ҳўжалиги жиҳадий ра-вишда орқада қолаётганлиги ҳам машинасозлик комплексининг нормал ишлашга ҳалал берилмоқда. Республикда ра-қамли программа билан бош-қариладиган станоклар ҳамон иш-лаётганлиги, уюксан уюмлик машина-ускуналар бекор ту-рибди, «Ташсельмаш»да ра-қамли программа билан бош-қариладиган станоклар ҳамон иш-лаётганлиги, уюксан уюмлик машина-ускуналар бекор ту-рибди. Трактор заводидангн ишлар бундан ҳам ёмон. Бу ерда шундай станокларнинг атиги учдан бир қисми иш-лаётганлиги.

Порошокли металлургия, ме-талл югуртиш ва қоплаш ме-таллари ишлатиладиган замо-навий технология жараёнла-рининг секин жорий этилиши комплексининг бир маромада уюмлик ишлангани барбод қил-моқда. Бу нарсга асосий маҳ-сулотларига эмас, шу билан бирга халқ учун чиқарилаёт-ган моллар ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатмоқда. Ваҳоланки, бир йилда 360 миллион сўмлик шундай маҳ-сулотлар ишлаб чиқариш ло-зим. Ўсиб бораётган талаблар-

ни янада тўлароқ қондириш учун комплекс заводларида беш йиллик охиригача ўн-та иқтисодсозлаш чех, олтига уштакча ишга тушади ва улар 40 миллион сўмлик маҳсулот беради.

Фан-техника тараққиятига кўмаклашувчи республика ке-нгаши давлат корхонаси тўғри-сидаги қонун берган янги ҳу-қуқлардан даражаси фойдала-нишни, материал ва энергия сарфини камайтиришга оид ишларни кучайтиришни, маҳ-сулотларни даражасига муво-фиқ келадиган маҳсулот иш-лаб чиқаришни кўпайтиришни корхоналар ва бирлашмалар рақбарларига тавсия этди. Са-марали ишланмаларни план-ларга тараққий кiritиш, улар жадал жорий этилишига эри-шиш керак. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, республи-ка олий ўқув юртрлари, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига машинасозлик заводлари бил-лан алоқаларни мустиқамлаш, улар билан мустиқам шарт-нома асосида муносабатлар ўрнатиш тавсия қилинди. Рес-публика ҳукуматига машина-созлик комплексида фан-тех-ника тараққиятини жадаллаш-тириш планлари бажарилиши-ни ҳар йили кўриб чиқиш, ажратилган капитал маблағ-ларининг ўзлаштирилиши усти-

дан тавсирчан назоратни таъ-минлаш тақлиф этилди.

Мажлисда Ўзбекистон Ко-мпартияси Марказий Комитети ҳузуридаги фан-техника тарақ-қиятига кўмаклашувчи респу-блика кенгаши структурасини ўзгартриш тўғрисидаги тақ-лифлар кўриб чиқилди. Ўзбеки-стон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секре-тари В. П. Анисхев ана шу масала юзасидан ахборот берди.

Мажлисда Ўзбекистон Ко-мпартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзоллигига кандидатлари, рес-публикадаги йирик машинасоз-лик корхоналарининг рақбар-лари қатнашдилар.

Мажлис қатнашчилари рес-публика халқ ҳўжалиги турли тармоқларининг корхоналари-да тайёрланган халқ истеъмо-ли моллари кўргазмасини бориб кўрдилар. Бу ерда тез орада кўплаб ишлаб чиқариладиган шахсий компьютерлар, ил йи-гириш ва пиллашклик маши-нелари, енгил ва озиқ-овиқ сановати маҳсулотлари, бошқа кўпгина буюмлар намоиш этилди. Мажлис қатнашчилар республика заводларида тай-ёрланган қишлоқ ҳўжалик те-хникаи уюмликлар билан қи-зиқиб танидикилар. Уларге рес-публика машинасозлик комп-лекси проблемалари тўғрисида суратга олинган янги ҳўжжат-ли фильм кўрсатилди.

Мажлис қатнашчилари рес-публика халқ ҳўжалиги турли тармоқларининг корхоналари-да тайёрланган халқ истеъмо-ли моллари кўргазмасини бориб кўрдилар. Бу ерда тез орада кўплаб ишлаб чиқариладиган шахсий компьютерлар, ил йи-гириш ва пиллашклик маши-нелари, енгил ва озиқ-овиқ сановати маҳсулотлари, бошқа кўпгина буюмлар намоиш этилди. Мажлис қатнашчилар республика заводларида тай-ёрланган қишлоқ ҳўжалик те-хникаи уюмликлар билан қи-зиқиб танидикилар. Уларге рес-публика машинасозлик комп-лекси проблемалари тўғрисида суратга олинган янги ҳўжжат-ли фильм кўрсатилди.

Мажлис қатнашчилари рес-публика халқ ҳўжалиги турли тармоқларининг корхоналари-да тайёрланган халқ истеъмо-ли моллари кўргазмасини бориб кўрдилар. Бу ерда тез орада кўплаб ишлаб чиқариладиган шахсий компьютерлар, ил йи-гириш ва пиллашклик маши-нелари, енгил ва озиқ-овиқ сановати маҳсулотлари, бошқа кўпгина буюмлар намоиш этилди. Мажлис қатнашчилар республика заводларида тай-ёрланган қишлоқ ҳўжалик те-хникаи уюмликлар билан қи-зиқиб танидикилар. Уларге рес-публика машинасозлик комп-лекси проблемалари тўғрисида суратга олинган янги ҳўжжат-ли фильм кўрсатилди.

Мажлис қатнашчилари рес-публика халқ ҳўжалиги турли тармоқларининг корхоналари-да тайёрланган халқ истеъмо-ли моллари кўргазмасини бориб кўрдилар. Бу ерда тез орада кўплаб ишлаб чиқариладиган шахсий компьютерлар, ил йи-гириш ва пиллашклик маши-нелари, енгил ва озиқ-овиқ сановати маҳсулотлари, бошқа кўпгина буюмлар намоиш этилди. Мажлис қатнашчилар республика заводларида тай-ёрланган қишлоқ ҳўжалик те-хникаи уюмликлар билан қи-зиқиб танидикилар. Уларге рес-публика машинасозлик комп-лекси проблемалари тўғрисида суратга олинган янги ҳўжжат-ли фильм кўрсатилди.

Мажлис қатнашчилари рес-публика халқ ҳўжалиги турли тармоқларининг корхоналари-да тайёрланган халқ истеъмо-ли моллари кўргазмасини бориб кўрдилар. Бу ерда тез орада кўплаб ишлаб чиқариладиган шахсий компьютерлар, и

ЧЎЛ—МАРДЛАР МАСКАНИ

ҳақида етарли қайғуришма-
япти. Дастлабки натижалар
билан кифоялана бошла-
япти.

— Тўғри, кейинги уч йил
ичида тилга олса арзигулик
ютуқларга эришилди. Совхо-
зимиз Бутуниттифоқ соци-
алистик мусобақаси ғолиби
бўлди. Лекин баъзилар давр
руҳини, шу кун талабини чу-
қур ҳис этишга тўғри йўл
қўйди. Ҳўжалиқнинг ютуғи деганда
фақат планларнинг бажари-
лиши, даромад ва муқофот-
ларни назарда тутамиз. Аммо
дала меҳнатчиларига яра-
тиладан шарт-шароит, со-
циал масалалар негидан
этибордан четда. Эътибор
ўйланг, совхоз ташкил этил-
ганига ўн уч йил бўлди. Қу-
рилиш ишлари тўхтаб қолди.
Уй-жой етишмайди, дала
сийнонлари йўқ ҳисоби. Тех-
ника сакланганидан, ремонт
қилинадиган биналар қу-
рилмаган. Омборлар йўқли-
гида минерал ўғитларни
дуч келган ерга бостириб
қўйилган. Оқибатда унинг
сифатида путур етатили-
ши, маълум қисми исроф бўла-
япти. Социалистик мусобақа-
га этиборини сусайтириб
қўйди. Иш шунгача бориб
етдики, юқори кўрсаткичга
эришган зенолар баъзида
шубҳа остига олинапти.

Механизаторнинг фикр ва
мулоҳазалари барчамизни
ўйлантириб қўйди. Бир на-
рса кишини қувонтиради: эн-

диликда чўлқуварлар кам-
чиликларга қарши дангал
қурашмаяпти. Уларда пи-
рлар натижа учун астой-
дил жон куйдириш, резерв-
ларни излаш тобора яққол-
роқ кўзга ташланыпти. Ахир,
3—4 йил муқаддам комму-
нистларимизда бундай да-
диллик қаерда эди дей-
сиз? Партия йиғилишларида
қўйилган «штатли» нотиқлар-
нинг сўзлари сўзлари энсан
қотиради. Қайта қуриш
шарофати тўғрисида энди йи-
ғилишлар жанговар, танқид
ва ўз-ўзини танқид руҳида
ўтапти. Пахтакор ва чорва-
дорлар ҳар бир масалага дав-
лат нуктаи назаридан ёнда-
шиб, ҳатто юқори партия,
совет ташкилотлари олди-
га қатъий талаблар қўймоқ-
далар.

Коммунистларнинг ҳисо-
ботларини тинглаш, улар
билан яқна тартибдаги суҳ-
батлар жараёнида аксарият
бўлимларда оммавий-сиёсий,
ғойий-тарбиявий ишлар
суст олиб борилаётганини
маълум бўлди. Сабоблардан
тегишли хулоса чиқарилган.
Ишнинг идеология ҳодимлари-
нинг сифат составини яқши-
лашдан бошладик. Илгирлар
тажрибаси кенг оммалашти-
рилди. Агитаторлар ўз чи-
қишларида ҳўжалиқ, чўлқу-
варлар ҳаётидан олинган ми-
соллар, факт ва рақамлар-
дан унумли фойдаланишга
тиш. Сўйиб ва итисодиий ўқув
машғулотлари ҳам тинглов-
чиларнинг тўла иштирокида
қизиларли ўтказилапти. КПСС
Марказий Комитети

ҳамда Ўзбекистон Компар-
тияси Марказий Комитети-
нинг кейинги пленумлари
ҳўжатлари муҳомадасига
бағишлаб ўтказилаётган йи-
ғилишларда сувчи ва ме-
ханизаторлар сўз олиб, пахта-
чиликни жадал ривожланти-
ришга оид қимматли таклиф-
ларни ўртага ташламоқда-
лар. Масалан, яқинда ўндан
ортиқ зено Бутуниттифоқ
XIX партия конференцияси
шарафига ҳар гектардан 40
центнердан пахта олишга аҳд
қилганини билдирди.

Онгли интизом, уюшқоқ-
лик, ажойиб ташаббуслар
ўзининг кутилган натижалар-
ини бермоқда. Пахтакорла-
римиз мана уч йилдирки,
чўл қийинчиликлариини мар-
донавор енгиб, йиллик план-
ни муваффақиятли бажариб
келишяпти. Ўтган йили
2.297 гектар майдондан қўз-
лангандан кўп — 7.497 тон-
на қимматли хом ашё йи-
ғиштириб олинди. Ялпи ҳо-
сийнинг қарийб 6 минг тон-
наси машиналар ёрдамида са-
ранжомланди. Айни кунлар-
да барча қўш-қўлга бериб
ишлаб, чигит экинчи қисқа
муддатда ва сўз ўтказиш
чора-тадбирларини қўра-
япти.

Бир қарашда иш силлиқ
кейингидек. Лекин кўн
бўғилардаги аҳвол билан
синчиқлаб таннишса, ютуқ-
лар соясидаги камчиликлар
рашан бўлади-қўйди. Тан
олиш керак, кейинги йиллар-
да бебаҳо бойлик — ер
эъозланмади. Шу бондан
катта-катта майдонларни шўр

босди. Коллектор ва дренаж-
лар ишдан чиқди. Энди эса
хатоларни тузатиш қимматга
тушяпти.

Совхоз дирекцияси, пар-
тия комитети чорвачилиқни
ҳам қолоқдан олиб чи-
қишга астойдил уринмоқда.
Бу ерда цех партия ташкило-
ти тузилиди. Фермага малака-
ли кадрлар таклиф этилди.
Амалга оширилган тадбир-
лар тўғрисида зарбдор тармоқ
изга тушяпти. Давлатга
гўшт, сўт ва тукум топши-
риш бажаришда муваффақият-
ли бажаришмоқда. Бироқ
чорвачилиқни жадал ривож-
лантириш, уни сердармов
соҳага айлантириш учун ҳа-
ли кўп иш қилишимиз
керак.

Озуқа базасини мустаҳкам-
лаш, емишдан текамли фой-
даланиш, моллар наслини яқ-
шилаш олдимизда турган энг
долзарб вазифалардан. Нег-
ки, ўтган йили ҳўжасизлик
тўғрисида бир центнер қорам-
ол гўштининг таннарих
пландигидан 77 сўм, қиммат-
га тушди. Тармоқдан катта
иктисодий зарар қўрилди.

Совхозимиз ҳўжалиқ ҳисо-
би ҳамда ўзини ўзи маблағ
билан таъминлашга ўтган.
Кўп сонли агитатор ва про-
пагандистлар янги чароит-
да ишлашнинг моҳияти ва
афзалликлариини кишиларга
кенг тушунтирмоқдалар. Эко-
номика ҳар бир ишчи ва хиз-
матчининг ишига айланмоқда.

Социал масалаларини ҳал
этиш, чўлқуварларнинг унум-
ли ишлаб, қўнғилли ҳордиқ

қийишлари учун астойдил
қайғуриш биз учун ҳам
қарз, ҳам фарз. Йиғирмай-
миз, ҳали қишлоқларимизда
маданый-маърифий, медицина
хизмати кўрсатиш талаблар
дарajasida эмас. Мактаблар
етишмайди. «Шерабдосвохо-
строй» грести қурувчилари
бўнбд этаётган уйлариинг си-
фати паст. Буларнинг ҳам-
маси чўлқуварлар қайғири-
тиши, иш унумига салбий
таъсир ўтказаяпти. Совхоз
дирекцияси, касабасоюз ко-
митети, район партия ко-
митети, халқ депутатлари
район Совети ижроия коми-
тети ёрдамида муаммоларни
ҳал этишга астойдил ки-
ришди.

Шу унутилмас, латофатли
кунларда совхозимиз меҳнат
аҳли социалистик мусобақа-
ни жўш урдирмоқда. Яқин-
да пахтакорларимиз Бутун-
иттифоқ XIX партия конфе-
ренцияси шарафига жорий
йилда планга қўшимча минг
тонна оқ олтин етиштириш
мажбуриятини олдилар.

«Ташаббус бўлмаса, одам-
ларнинг ижодкорлиги бўлма-
са, олға томон ҳеч қандай
ҳаракат қилиб бўлмайди, ай-
ниқса революцион ўзгариш-
ларни амалга ошириб бўл-
майди», — деб таъкидлади
ўртоқ М. С. Горбачев КПСС
Марказий Комитетининг
1988 йил февраль пленуми-
да сўзлаган нутқида. Совхоз
партия комитети ҳал қилу-
чи бўғиларда юзага келган
меҳнат маромини зиммаларни
план ва социалистик мажбу-
риятларнинг муваффақиятли
бажарилишига қаратмоқда.

Т. МАМАТРАИМОВ,
Қўнғирқон районидаги
«Пахтакор» совхоз пар-
тия комитетининг сек-
ретари.

Биз интернационалистлармиз

АБЛЯМИТОВЛАР БАХТИ

Фаслар келинчаги — баҳор ён-атрофга сеп ёйган.
Қийос гуллардан даҳлатлар, кўн-қўн майсалар қалолар-
га сурур бағишлайди. Ҳамманинг қалбига яшаш, яратиш
ишчи. Ном республикага таралган — бу совхоз ўзининг
ажойиб деҳқонлари, тақриба ва ташаббуслари билан ҳам
ардоқлидир. Айни кунларда ҳўжалиқда ўнга яқин мил-
лат кишилари бир онла аъзоларидек яшаб, фидокорона
меҳнат қилмоқдалар. Аблямитовлар сулоласи ҳақида
алоҳида тўхталмоқчиман. Улар 1954 йилда қалб даъва-
ти билан қўриққа келишди. Ойла бошлиғи марҳум Аб-
лямитов оға меҳнатсевар, юзланувчан киши эди. Узоқ йил-
лар техника ремонтни устaxonасида темирчи бўлиб иш-
лади. Ўғиллари Сентхалил билан Нурини ёнига олиб, улар-
ни ҳам ҳақиқий ишчи қилиб тарбиялади.

Ўша йиллари «Ударник» совхози галлакдорлари план
ва мажбуриятларини ортиғи билан адо этиб, мусобақада
пешадамлиқ қилдилар. Решат Қодиралиев, Виктор
Шлейтер, Анафи Гафаров, Қашиф Иброҳимов, Нусрат
Гафаров каби комбайнчиларнинг тақрибалари кенг
оммалашди. Ота касбинин ардоқлаётган Нурини Аблямитов
ана шундай ажойиб коллективда воғта етди. Техникани
эъозлаш, унинг умрини узайтириш юзасидан қимматли
таклифларни ўртага ташлади. Орадан ўн тўрт йил ўтгач,
у техника ёрдами кўрсатиш машинасининг шофёри бўлиб
ишлаш истагини билдирди. Совхоз раҳбарлари хайрли
ташабуусни қўллаб-қувватладилар.

Ҳўжалиқ бўлимлари марказдан 30—35 километр узоқ-
ликда жойлашган бўлиб, йўллар носоз эди. Айниқса
қишлоқ-қировли кунларда ремонтчилар катта қийинчи-
ликлари енгиларида тўғри келарди. Н. Аблямитов
ишчи тез ва сифатли бажаришда барчага намуна бўлди.
Олти нафар лаёқатли шоғирд тайёрлади. Неча бор со-
циалистик мусобақада ғолиб чиқиб, қимматбаҳо асда-
лиқ совгалари билан тақдирланди.

— Ўзимни чинакам бахтли деб ҳисоблайман, — дей-
ди Нурини ака биз билан суҳбатда. — Тақдир таъозоси
билан оиламиз Ўзбекистонга қўчиб келганида ёлғизла-
ниб қолмадик. Махаллий аҳоли билан бирга руслар, то-
жикилар, корейлар, украинлар меҳру оқибат кўрсатиш-
ди. Ўқини одамлар ёрдамида ҳаммамиз ҳаётда ўз ўрни-
мизни, бахтимизни топдик. Ўғилларим — Энивер ва На-
римон ҳам шофёрлик қилишмоқда. Ўзимча фирм қи-
либ: дўстлик, ҳамжиҳатлик — ютуқларимизнинг бош
омили. Тинчлик талчин бўлган кудратли мамлакатда
яшаб, меҳнат қилишимиз ўн буюк бахт. Унинг қадрига
етайлик, ҳалол меҳнатимиз билан халқимиз, партиямиз-
ни қувонтирайлик!

Венера ИБРОХИМОВА.

Жиззах об-
ласти.

ТАЪЗИМ СИЗГА, ЯХШИЛАР!

Қашқадарё обла-
сти Усмон Юсупов районида Мириш-
кор қишлоғи бор. Одамларнинг баҳоси йўқ: оққўнғил,
меҳнатсевар, меҳмондўст. Узоқ йиллар улар билан ён-
ма-ён меҳнат қилдик. Ҳаётда жуда кўп қийинчиликларни
бошдан кечирдик. Дунё кўзимга қоронғи қўриган да-
млар ҳам кўп бўлди. Ўшанда ҳамжиҳатликнинг жонига
ора киришди: бир бурда нонларини, ширин сўзларини
ашмадик.

1941 йил. Барча қатори мен ҳам фронтга отлан-
дим. Дастлаб турли қисмларда ўқидим, озиқ-овқат та-
шидик. Кўп ўтмай разведкачилар мактабига қабул қи-
лишди. Бир воқеа сира ёлғиздан чиқмадик. Дастлабки
топшириқини бажариш учун тулда йўлга ошдик. Базир-
ят нўхотда қалтиб эди. Қонсиратган одамлар ҳатто
ёш болалар, қарияларни ҳам айл ўтиришмасди. Ўнг
дахшатлиси босқинчилар Зоя Космодемьянскаяни ҳало-
вий кўз олдига дорга осдилар. Аммо бу жангчиларимиз
нинг иродасини бука олмади. Фашизмга бўлган нафрат
ўн чандон ошди. Шиддатли жангларда улардан касос
олдик. Ўзим эса қанчадан-қанча махсус топшириқларни
муваффақиятли адо этдик. Ингирма инкита тил ушлаб,
қўмондонликнинг ташаккурномасини олишга муваффақ
бўлдик. Йиллар ўтди. Қўсимини «Шухрат» ордени, 1 ла-
уреати Улуғ Ватан уруши ордени, қатор медаллар бе-
зиди. Уч марта яраландим. Соғайгач, яна жангга кирдик.
Манфур уруш бошинида не-не азобларни солмади. Ғалаба
баҳори яқинлашганда 28 ёшимда биринчи группа инва-
лиди бўлиб қолдик.

Она қишлоғимга қайтиб саломатлигимни мустаҳкам-
лагач, меҳнат фронтига отландим. Омма ўртасида тар-
ғибот-ташвиқот ишларини олиб бордик. Уруш совет
халқи ва Қуролли Кучларимизнинг узил-кесил ғалабаси
билан тугади.

Соғлиғим ёмонлашиб борарди. Бироқ кишилар меҳри
муҳаббати, яшагача бўлган иштиёқ куч-қувват бағиш-
лади. Ўзимни ҳаммаша сафда деб биламан. Ўқтиросли учра-
шуларда совет кишиларнинг метиндек мустаҳкам дўст-
лиги, мислсиз қаҳрамонликлари ҳақида ҳаёжон билан
сўзлаб бераман. Ҳозир Москвада яшайман. Аммо ўзе-
кистонлик кадрдонларим билан ҳаммаша биргаман. Ма-
вриди бўлди дегунча улар ҳузурига ошмадим...

Людмила САЛЬНИКОВА.

Москва шаҳри.

ДЎСТ БИЛАН ОБОД УЙИНГ

Яқин эслайман: онла аъзоларимиз билан давра қу-
риб ўтирганимизда онамиз қўнғилни ёниб қолди:

— Тақдир таъозоси тўғрисида Шўрчи районида келиб
қолганимизда дастлаб гоғат ташвишландим, — деди у
ҳар биримизга бир-бир тикилиб. — Сенлар ҳали жўна
эдиллар. Қора қозонни қайнатишимиз ўн бўлмасди.
Лекин қишлоқ кишилари бизни ўз қадронларидек қу-
тиб олишди. Борларин баҳам қўришди. Ўн бир фар-
занди оқ қараб, оқ қийинтирдик. Бахтимизга лаянати
уруш чанг солди. Дастлаб оиламиздан Сергей фронтга
отланди. У Калинин шаҳри учун олиб борилган жанг-
ларда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Кейинчалик эса Пётр
Ватан ҳимоясига жўнади. Бахти бор экан, савимизга
омон-эсон қайди. Одамлар ёрдамиини, нон-тузини унут-
ман!

Йиллар ўтди. Аммо онамизнинг ана шу сўзларини
бир зум ёлғиздан чиқарганим йўқ. Узоқ йиллар район
планашириш бўлимида сидқидариндан ишладим. КПСС
аъзоллигига қабул қилидик. Масъулиятини чуқур ҳис
этган ҳолда район эконимикасини мустаҳкамлаш, соци-
ал масалаларни муваффақиятли ҳал этишга озми-кўпми
ҳисса қўшдик. Шўрчида Коваленколар оиласини ҳамма
танийди. Анам Иван, онам Анна ҳамда синглим Мария
ҳам туп қўйиб палан ёзилган.

Яқинда ҳаётимда қувончли воқеа содир бўлди: барча
қадронларим билан 60 йиллик юбилейимни шоду хур-
рамлик билан нишонладик. Бахтли онларда энтиниб-эн-
тиқиб атрофдагиларга меҳр билан тикиламан. Ҳа, ҳаёт
беиз, бесамара ўтмади. Ҳаммаша партия даъватига ла-
б-лаб деб жаюб бердик. Салоқат билан, тер тўкиб ишлаб,
ўзимиз ҳам кам бўлмадик: бахт топдик, эъозландик.

Павел КОВАЛЕНКО.

Сурхондарё об-
ласти.

АГРОСАНОАТ АХБОРОТИ

ИҲЛ ОЛДИК БИЗ
ОЛИС УЛКАГА...

Киров областининг қиш-
лоқларида ишлаш истагини
билдирган юзта оила у ерга
жўнаб кетди. Наманган ҳў-
жалиқларида уларни танта-
нали равишда кузатиб қо-
ладилар.

Фаргона водийсида ишчи
кучларининг қўлиги нати-
жасида мураккаб аҳвол ву-
жудга келди: баъзи жойлар-
да деҳқоннинг ўртача иш
ҳақи ойига 41 сўм бўлиб
қолди. Шу сабабли одамлар
Ноқоратпулоқ ўлкага, Си-
бир, Узоқ Шарқ ва мамла-
катимизнинг бошқа районла-
рига бориб ер ўзлаштириш
истагини билдирдилар. Ма-
халлий раҳбарлар шартнома-
га биноан уларни уй-жой ва
иш билан таъминлашди. Ўт-
ган йиллардан фарқи ра-
вишда, узоқ ўлкаларга жў-
наб кетаётганлар орасида
врачлар, ўқитувчилар ҳам
бор. Мамлакатнинг аҳоли
кам яшайдиган областлари-
даги бош иқтисодий имко-
ятлардан фойдаланиш учун

у ерга Ўзбекистондан мингта
яқин оила жўнаб кетади.

БОҒДОРЧИЛИК
РИВОЖЛАНАДИ

«Қибрай» совхоз меҳнат-
кашлари боғлар ва узум-
зорларни кузги-баҳорги қай-
та тиклаш ишларини ниҳол-
сига етказдилар. Иқтисо-
лаш ҳўжалиқ тармоқини
жадал ривожлантириш ва
уни саннат негизига ўтказиш
йўлидан бормоқда.

35 гектар майдондаги ме-
вали даҳлатлар янгиланди.
Бу ерларга олмангир Жо-
натан, Гольден Делишес, На-
фис деган истиқболли на-
влари, шунингдек ҳўракни
узумнинг қизил тоифи, қора
кишмиш ва бошқа навлари
ҳам екилд.

«Қибрай» совхозни боғбон-
лари ихтирида минг гектар-
дан ортиқ ер бўлиб, улар
асосан республика пойтахти
аҳолисини ҳўл мева билан
таъминлайдилар. Бу йилги
мавсумда 4136 тонна мева
ва 6120 тонна узум етказиб

ДАЛАЛАРДА СУВ
МУЛ БУЛАДИ

Туямўйин гидроузелининг
ўнг соҳил машина каналига
ишга туширилган янги су-
зувчи насос станция Аму-
ле сувини 10 метр баланд-
ликка кўтариб, далаларга ет-
казиб берди. Ана шундай
мўл-қўл сув шарофати билан
Хоразм областининг Ҳазо-
расп ва Богот районлари ҳў-
жалиқларида ерларнинг шў-
рини ювиш суруятлари ва
сифати анча ошди.

Сув далаларга қумтепа-
ликлар орқали ўтказилган
янги канал бўйлаб келади.
Унинг киргоқлари яхши му-
стаҳкамланган ва бетон қи-
либ қилинган.

Сузувчи станция ҳар сут-
када далаларга 1 миллион
кубометргача сув етказиб
беради. Учта дизель двига-
тели ва ҳар бири 100 кило-
ватт қувватли инкита гене-
ратор сувини бир неча кун
мобайида автомат режимида
кўтариб бериш имкониятини
яратди.

Шу кунларда республикамиз шаҳар
ва қишлоқлари нақадар сулим ва маф-
тунок! Келинчакдек безанган табиат
қалбларга сурур бағишлайди. Қайси ме-
нат коллективига бўлмал, барча миллат
ва элат вакиллари қўлни қўлга бериб,
зўр қўтарилиқ билан тер тўкишга-
ганга гувоҳ бўласиз. Зеро, йиллар

синовидан ўтган ана шу дўстлик, ҳам-
жиҳатлик муваффақиятларимизнинг бош
омилидир.
Яқинда қўнма ва ҳаммаша навиқрон
Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтган баҳор
сайли ҳам ленинча миллий сиёсат та-
танасининг ёрқин намоишини айланди.
Н. МУҲАММАДЖОНОВ ФОТОС.

шаҳар қурилиш бошқармаси;
Ўзбекистон ССР Қурилиш
министрлигининг республика
«Устройиндустрия» ишлаб
чиқариш бirlашмасига қарашли
Фарғонадаги 3-темир-
бетон буюмлари заводи;
Тошкент шаҳар ижроия
комитетининг умумий овқат-
ланиш бош бошқармаси;
Андижон область ижроия
комитетининг савдо бошқар-
масига қарашли Андижон
шаҳар озиқ-овқат маҳсулот-
лари савдоси бошқармаси;
Ўзбекистон ССР Энергети-
ка ва электрлаштириш ми-
нистрлигининг Қашқадар
электр тармоқлари корхо-
наси;
Ўзбекистон ССР Автомо-
бил транспорт министрли-
гининг республика «Узавто-
ремонт» саннат бirlашмаси-
га қарашли Ленинскдаги 6-
автомобил заводи;
Ўзбекистон ССР Аҳолига
маъийш хизмат кўрсатиш
министрлигининг республика
«Узсаломабтехника» саннат
birlашмасига қарашли Тош-
кент шаҳар «Металлоб-
ремонт» ишлаб чиқариш birlаш-
маси;
Тошкент шаҳар ижроия
комитети уй-жой бошқар-
маси ҳузурида советиш
компрессор қурилмаларини
ишлашди дирекцияси;
Тошкент шаҳар ижроия
комитетининг Тошкент ша-
ҳар уй-жойлар бошқармасига
қарашли «Лифтремонт» 1-
ремонт қурилиш бошқармаси;
Ўзбекистон ССР Махаллий
саннат министрлигининг
Китобдаги халқ истеъмол
моллари фабрикаси;
Ўзбекистон ССР Автомо-
бил йўллари қуриш ва
улардан фойдаланиш ми-
нистрлигининг Навоий область
автомобиль йўллари бошқар-
маси;

Ўзбекистон ССР Нашириёт,
полиграфия ва китоб савдоси
ишлари давлат комитетининг
«Ўзгитуччи» нашириёти;
Ўзбекистон ССР Монтаж
ва махсус қурилиш ишлари
министрлигининг Октябрь
революцияси ордени 93-х

тисослаштирилган трести;
«Гавташкентстрой» н и н г
ихтисослаштирилган «Строй-
механизация» трести;
Ўзбекистон туризм ва
экспурсиялар республика
кенташининг «Дўстлик» ту-
ристар меҳмонхонаси;
Ўзбекистон касабасо-
юзлари куруртлари бошқар-
маси республика кенташини-
нинг 8-март номидида сана-
торийси;

Агросаннат комплексига:
Жиззах область, Жиззах
районидаги «Янгиобод» аса-
ларичилиқ совхози;
Жиззах областидида Ғала-
лазор ремонт-ишлаб чиқа-
риш корхонаси;
Қашқадарё областининг
Шахрисабз инпак курти за-
води;
Сурхондарё область, Шер-
обод районидаги «Партия
XXV съезди» совхози;

Тошкент областидидаги Қо-
расув давлат зотли парран-
дачилик заводи;
Тошкент областидидаги Ол-
малиқ ливо-спиртсиз ичим-
ликлар комбинати;
«Узгиропромстрой» бир-
лашмасининг «Узгиросантех-
газмонтаж» трести;
Фарғона областининг Фар-
гона давлат зотли парранда-
чилик заводи;
Фарғона областининг Қў-
қон гушт комбинати;
Ўзбекистон ССР Мелиора-
ция ва сув ҳўжалиғи ми-
нистрлигининг республика
бirlашмасига қарашли Тош-
кент тақриба-механика экс-
каватор ремонт заводи;
Ўзбекистон ССР Мелиора-
ция ва сув ҳўжалиғи ми-
нистрлигининг «Узводоспек-
монтажшаналада» бошқар-
маси;
«Гавсрсазирсовхозстрой-
нинг «Джизакентстрой»
бошқармасига қарашли
«Джизакирмонтаж» трести.

Партия, совет, касабасо-
юз, комсомол ва ҳўжалиқ
органлари 1987 йилги со-
циалистик мусобақа яку-
ларини чуқур ва ҳар то-

монлама таҳлил этиб, унинг
ғолиблари тақрибасини
умумлаштирилган ҳа-
мда омаллаштирилган, Бутун-
иттифоқ XIX партия конфе-
ренциясига тайёргарлик тўғриси-
да юзага келган иқодий
гайрат-шижоатдан тўлиқроқ
фойдалансинлар.

Қолоқ ҳагда ўртача дара-
жада ишлаётган меҳнат ко-
лективларига, фан-техника
тараққиётини кучайтиришга,
ҳўжалиқини оқилона юритишга,
моддий, молиявий ре-
сурслар ҳагда бошқа ресур-
сларни бутун чоралар билан
тежашга этибдор қучайти-
рилсин. Янгича иқтисодий
бошқариш методларини му-
ҳимлигини эътиборга олиб,
бригадалар, цехлар, участка-
лар, корхоналар ва бир-
лашмалар тўла ҳўжалиқ хи-
собида ҳагда ўзини-ўзи пул
билан таъминлашга янада
қатъий ва собитқадамлик
билан ўтказилсин.

ФАН ВА ТЕХНИКА

ГАПНИ БИР ЖОЙГА ҚЎЙИБ

Неводда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг интенсификацияси ва озиқ-овқат программаси ижросини маддалаштириш масалаларига бағишланган илмий-ишлаб чиқариш конференцияси бўлиб ўтди. Облестария комитети, област агрономот комитети ҳамда Ленин номидаги Бутуниттфок қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Урта Осиё бўлими уюштирган мазкур анжуманда партия, совет раҳбар ходимлари, колхозлар, совхозлар, агрономот бирлашмалари раҳбарлари, республиканинг етакчи олимлари иштирок этишди. Област партия комитетининг биринчи секретари А. С. Ефимов илмий-ишлаб чиқариш конференциясини очиб, КПСС XXVII съезди оғли сурган қайта қуриш, социал-иқтисодий тарққийнинг маддалаштириш ҳамда халқимиз турмуш фаровонлигини оширишнинг кенг қўлланган программасида аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни ахшиллаш вазифаси биринчи ўринга қўйилганлигини таъкидлади. Област партия комитети олимлар ва ишлаб чиқариш илгори билан ҳамкорликда шу асосда озиқ-овқат масаласини ҳал этишни маддалаштиришнинг комплекс программасини ишлаб чиқди. Бу программа қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини, айниқса озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни ва қайта ишлаш саноатини мутаносиб равишда ривожлантиришни таъқоз этади.

Област партия комитетининг секретари Н. Холматовнинг докладыда, шунингдек бошқа нотиқларнинг сўзларида таъкидланганидек, областда аҳоли жон бошига гўшт, сут, туҳум, мева, सबзот, полиз маҳсулотлари ва кертешка етиштириш салмоғи паст. Уни бугунги талаблар даражасига етказиш учун аввало фан-техника аниқликлари сунган ҳолда тер тўқиб меҳнат қилиш, қатор муаммоларни ҳал этиш керак.

Озиқ-овқат программасининг тарққий қисми ҳисобланган дон етиштириш мақсадига йил сайин катта-катта майдонлар ажратилмоқда. Бироқ агро-техниканинг таъминлаш ва ерга ҳамда мева танлашга ютуғи муносабатда бўлиш туйғайли гектар ҳосилдорлигини ошмапти. Хусусан ақчалак йилда областда ҳар гектар ерда 12,6 центнер галла, 33,6 центнер маккажўрғи дони олинди. Гектар самардорлигини ошириш дон етиштириш ҳамжанини кўпайтиришнинг асосий резервдир. Пакта-беда алмашлаб экишни кенг йўлга қўйган ҳолда дон учун экиладиган маккажўрғи майдонини кенгайтириш областда дончиларни ривожлантиришнинг энг тўғри йўли эканлигини таъкир-банинг ўзи исботлади. Шунинг учун хўжалик ҳисобидига ихтисослашган бўлилар, зеро ва бригадалар тузиш орқали бу экин пайкаларини кенгайтириш кўзда тутилмоқда. 1985 йилда областда яппи дон ҳосили 22 минг 978 тонна ташкил этган бўлса, 1990 йилда 25 минг 800 тоннага етказиш таъбирлари белгиланмоқда.

Мамлакат Озиқ-овқат программасида ўн йил мобайнида мева ва резавор етиштириш таъминини 1,8 баравар, узумини 3 баравар кўпайтириш, айниқса ҳўрак ва майизбоп узумларга алоҳида эътибор бериш зарурлиги қайта таъкир-банинг ўзи исботлади. Бу вазифадан келиб чиқиб, ақчалак областда кертешка, сабзот, полиз, бот ва узумчиларни ривожлантиришнинг комплекс таъбир-лари амалга оширилмоқда. Масалан, кертешка етиштириш 1985 йилда 1.152 тонна ташкил этган бўлса, 1990 йилда 4 баравар ортади. Уни рўбга чиқариш ҳар бир хўжаликда деҳқончиликнинг илгор усулларини жорий этишни, серхосил, бардошли навларни кўпайтиришни талаб қилади.

Беш йилликда сабзот етиштиришнинг бир ярм баравар ошир шижалаштирилган. Хосил етиштириш, савлаш, қайта ишлашнинг маддалаштириш ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш мақсадига Навоий раёнидаги «Нарпай» совхозига агрофирма ташкил

этилмоқда. Қатор қайта ишловчи корхоналар, сабзавот, омбори, теплица комбинати унинг иштироғига берилади. Тайёр маҳсулот эса агрофирманинг област шаҳарларидаги маҳсул-магизинлари орқали истеъмолчиларга етказилади. Шунингдек, корхона ва ташкилотларнинг ердами хўжаликлариде фаолиятини ахшиллаш эътибор-да турибди. Аҳолининг эътибор-ини тўлароқ қондир ш мақса-да беш йиллик охирига бориб пахтакор районларнинг ҳар қайсида мева ва сабзавот етиштиришга ихтисослашган хўжаликлар ташкил этиш мўлжалланмоқда. Натжидада полиз маҳсулотларини 1985 йилдаги нисбатан 1,3, мева ва резавор 1,6 баравар кў-пайди. Шунинг диққатига саво-рди, яппи маҳсулотнинг 50 процентдан кўпроғи деҳқончи-ликин иктисси ривожлантири-ш, гектар ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига юзга ке-лади.

Узумчиларни ривожланти-ришга эътибор кўчатирилди. Уни иккинчи беш йилликда ян-гидан бунёд этиладиган ва таъмирланадиган тоқзорлар 865 гектарни ташкил этади. Бу узум етиштиришнинг икки бара-вар кўпайтириш имконини бе-ради.

Урта Осиё қишлоқ хўжалиги эконимикаси илмий-таъққот институти директорининг ўрин-босари, иқтисод фанлари док-тори, профессор Ф. Қанюнов ўз докладыда иқтисодий ме-ханиканинг таъминлаштириш, қишлоқ хўжалиги корхонала-рини тўла хўжалик ҳисобиға, ўзини ўзи маълаб билан таъ-минлашга ўтказиш масалалари-га тўхталди. Унинг таъкидла-шча, областда иқтисодий ме-ханикани таъминлаштириш соҳасида бирмунча ишлар қи-лынган. Хусусан, қорақўлчи-ли, сабзавотчилик, озуқа етиш-тиришда пудрат кенг қўллани-лмоқда. Бултур 697 та бригада ёки 70 процент аҳоли шу усул-да меҳнат қилди. Булар тар-кибда 5.952 та зеро фаолият кўрсатади. Бироқ мазкур ко-ллективлар кўпгина иқтисодий самарани беришмапти. Бунга сабаб, аввало, ишчи куларни-нинг кўпчилиги. Масалан, аксе-рир бригадаларда 35—40 ки-ши ишламоқда. Уларнинг со-нини мумкин қадар қисқар-тириш наф беради.

ВАСХНИЛ Урта Осиё бўли-ми президиуми раисининг ўринбосари, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор Ш. И. Иброҳимов област ша-роитида пахтанинг истиқболли навлари аҳамияти ҳамда хом ашё етиштиришнинг ўзинга хос хусусиятларини таъкидлади. У областда бирорта уруғчилик хўжалиги ташкил этилмаганини ҳаққоний таъкид қилди. Уруғ-чилик таъбирлаш ақчалак қў-йилмас экан, пахтачиликда кет-та ютуқлар туҳусида сўз бў-лиши мумкин эмас. Бир хўжа-лиқнинг ўзида бир неча наф пахта етиштиришдек ақчосиз ҳолга кел қўйиш зарур. Эли-та-уруғчилик хўжаликларини му-стақиллигини, сифат учун мас-ъулиятини ошириш йўли билан бу соҳани тубдан ахшиллаш, Қизилтепа, Навоий ва Хатирчи пахта тозалаш заводларида чи-гитини келибровкалашга эъти-борни кўчатириш керак.

Областининг нисбатан шўр-ланган ерларида деҳқончилик мадденлигини оширишнинг ис-тиқболли қандай йўллари ма-вжуд? «Союзхлопок» илмий-и-шлаб чиқариш бирлашмаси бош директори вазифасини бажар-увчи қишлоқ хўжалиги фан-лари доктори, профессор Н. Ф. Беспалов докладыда кўп-чиликни қизиқтирган ана шу долзарб масалаға бағиш-ланди. Олимнинг таъкидлаш-ча, эътиборсизлик оқибатида областда кўпгина дренаж тар-моқлари ишламапти. Натжи-када кенг майдонлар шўрлениб, мелiorатива ҳолати ёмонлаш-моқда. Шу йилнинг бошида бундай майдонлар 104 минг 600 гектарга етди. Минерал ўғитлардан маромда фойда-ланмаслик ҳам ерининг шўрла-нишига сабаб бўляпти. Бунга барҳам бериш учун ёппи дре-нажлар ва очик коллекторлар тарққийни кенгайтириш, яқоб-тераш, маҳаллий ўғитдан кенг-фойдаланиш, алмашлаб эки-шга қатъий риоя қилиш фой-та муҳим.

Фан-техника асрида қишлоқ хўжалигини механизациясиз тасаввур этиш қийин. Бироқ Урта Осиё қишлоқ хўжалиги-ни механизациялаш ва электр-лаштириш илмий-таъққот ин-ституту (САИМЭ) директори А. Ҳожиев докладыда қайда этилганидек, асосий тармоқ бўлиш пахтачиликда мавжуд имкониятлардан етарли фой-даланилмапти. Хосинини йн-гиштириб олишда ҳар маш-нанинг иш унуки 34 тоннадан ошмаётганлигини нормал ҳо-лат деб бўладими!

Экинларни агротехника қон-далари асосида парваришлаш билан бир қаторда уларни зар-рункунданлар ва касалликлар-дан муҳофаза этиш катта аҳ-миятга эға. Урта Осиё ўсим-ликларини ҳимоя қилиш илмий-таъққот институти директори, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси С. Н. Алмиҳамедов шу маса-ла юзасидан доклад қилди. У биологик усулнинг афзалли-клариға алоҳида тўхталди. Бун-да захорли дориворлар сал-моғи камаядики, пировадиде она табиатнинг қўрқамлиғи сақланади. Бироқ, деди у, На-воий областда бу соҳада сустхаликка йўл қўйилмоқда. Айниқса фойдали ҳашарот — трихogramма кўпайтирилмаган мавжуд 14 та механик линия-дан биттасига ишлатириб.

Чорвачиликни ривожланти-риш масаласи конференция катташчиларининг диққот мар-казида турди. Халқ депутатла-рини Навоий област Совети иж-роия комитети раисининг би-ринчи ўринбосари, област агрономот комитетининг раис-и В. Н. Петров тармоқнинг истиқболини кўзлаб қатор таъ-бирлар амалға оширилаётгани ҳақида гапирди. Уни иккинчи беш йилликда қорамоллар туғини кўпайтириш, насличили-ишларини ахшиллаш, озуқа си-фатини ошириш ҳисобиға гўшт таъбирлаш (сўйилган вазнда) 10,5 минг тоннадан 12,4 минг тоннаға кўпайди ёки 18 про-цент ўсишга эришилади.

Сўнгги йилларда чорвадор-лар меҳнатини енгиллаштириш борасида бирмунча иш қи-лынган бўлса-да, ақвал кўп-гинагидек эмас. Кўпгина эс-ки, майда фермаларда юмуш-лар ҳамон қўлда бажарилимо-қда. Замонавий машина-мека-низмлар эса малакали кадр-лар етиштирилмади сабабли ту-ла куваат билан ишлатилма-пти. Вазифа механизаторлар-нинг билик ва таъбирларини ошириш орқали техникадан унумли фойдаланишга эри-шишдан иборат.

Термоқда ечимини кутаётган муаммолар талайгина. Аввало бош структурасини ахшиллаш зарур. Сигирлар салмоғини 22,7 процентдан 35—40 про-центга етказиш керак. Сут-то-вар фермаларида насличили-инини кичик йўлга қўйиш, мол-ларнинг кисир қолиш ҳоллари-ға барҳам бериш лозим. Қо-рақўлчилик хўжалиқларини их-тисослаштириш повниға етказ-илимоқчи, тери учун қўзларни сўйишни марказлаштириш та-лаб этилади.

Ем-ҳашак жамғариш энг долзарб вазифаликка қолмоқ-да. Сўнгги икки-ўч йил мобай-нида қизилқўлчилик озуқа таъққилигидан қанчалик ма-шаққат чекканликларни сир эмас. Улар олимлар ва мута-хассисларнинг амалий ерда-мига уним қилмоқдалар. Аммо Бутуниттфок қорақўлчилик илмий-таъққот институти Ки-зилқўлчилик таъққисиди ма-дир Б. Ражабовнинг йялов-ларда ем-ҳашак таъбирлашнинг интенсификация мавзусидан док-ладидан уларнинг ҳафсалалари-нир бўлди. Негаки, у везхон-ликдан нариға ўтмоқда. Қўл-зонналар учун озуқабот бут-та-ланириг ксиссика чиқди, сер-хосил бирорта янги нави яра-тилгани туҳусида лом-мий деълмади.

Илмий-ишлаб чиқариш ко-нференциясида охирида Навоий областда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг интенсиф-икацияси ва озиқ-овқат програм-масини амалға оширишнинг ма-ддалаштириш юзасидан тасвир-номалар тасдиқланди.

М. ЭРАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»
мухбири.

ХАРТУМНИНГ ЕРОСТИ ХАЗИНАЛАРИ

Хартум нефть қонида қазил-ган янги разведка қудуғи иш-ға тушиш афрасида турибди. Бутуниттфок коммунистик шаъбали қунида қудуқдан дастлабки, 4 тоннаға яқин ёнгли қазиб олиниди. Анди-жон нефть ва газ қазиб олиш бошқармасидан мастер Арслон Эргашев бошлиқ комплекс бригада ана шундай социали-стик мажбурят олди.

Сўнгги йиллар ичида бу ко-ллектив 171 та қудуқни ишға ту-ширишга таъбирлади. Мана шу нефть манбаларининг барчаси-да бригадининг ўзи ишламоқ-да. Ақли коллектив ленинча шаъбали қуни юксак меҳнат унумдорлиғига эришиб, 850 тонна нефть қазиб олиб, Ватанга туҳфа этиш ниятида-дир. Бу одатдаги иш қунири-дағига қараганда 50 тонна қўп.

Меҳнат байрамда Андижон нефть қазиб олиш бошқарма-сининг бир ярм мингдан кўпро-ққоқ ходим иштирок этади. Асосий ишдан ташқари улар 1000 тупдан кўпроқ дархот ўтқизиш, пионер лагерини обод қилиш, неча ўйлаб тонна темир-терас қиғини мўлжал-лаб туширибди. Ишлаб топи-лан маълаб беш йиллик фонди-ға ўтказилади.

АҚЧАЛАК ТУҲФАЛАРИ

Устирда геология-разведка ишлари бошланганда буён биринчи марта Палеозой дав-ри қатламларида газ олинди. Бу қатламларда ёки ҳозир «экс-порт олов» қазиб олинаётган Юра даври қатламларидан «кесакор» бўлиб, қўқурроқда жойлашган.

Шоҳпакта, Қувонинш ва Қо-рақўл қонларидан олинган на-тижаларини таъққил этиш палео-зой қатламларида нефть ва газ борлигидан дарак бериб туради. Шўрбод Плеумгаб-бетов бошчилигидаги бригада «Ақчалак-18» қудуғини сино-мат ўтказётганида палеозой қатламларидан саноат қўла-миде фойдаланиш мумкин бўл-ган конденсат аравлаш газ чиқди.

Олимлар бундан буён қоник пухтароқ ўрганишга керак, хо-зир эса Ақчалакда разведка ишлари давом этмоқда. Бундан кўзда тутилган мақсад ёнли-ги қатламларининг чегаралари-ни аниқлашдир. Геологлар бу ерда яна учта қудуқ қазиш-моқчи. Плеумгаббетов бри-гадаси ўз зиммасига оширил-ган мажбурят олди: Бутунит-тфок XIX партия конферен-цияси очилишиға қадар қудуқ-ларнинг синаш юзасидан ўн йиллик топширқч адо этила-ди. Бу коллектив билан ёнли-дан ишлаётган Исмом Каримов бригадаси ҳам шундай қарорга келди. Геологлар бу йилги маъсум баракали бўлади, де-моқдалар.

касалхонасига жўнатишни ташкил этди. Бу касалхонага Термиз ва Тошкентдан шо-шилчи равишда врачлар юборилди. Бу ерда жароҳат-ланганларнинг ҳаммасига малакали ердан қўрқилмо-қда, кечяо-қундуз наватчи-лик қилиш йўлга қў-йилган.

Қолган йўловчилар кечаси автобусларда Душанбеге эл-тиб қўйилди.

Авария сабаблари текши-рилмоқда. Локомотив брига-даси вақтинчалик ётқизилган йўл учун белгиланган тез-лисини ошириб юборган, деб тахмин қилинмоқда.

Бугун—Геологлар куни

Мамлакатимиз минерал хом ашё базасининг муқтаҳамла-ниш кўп жиҳатдан геологларнинг қуч-ғайратларига боғлиқ. Бун қалбдан ҳис қилган тармоқ ходимлари кенг майдонлар-да — қҳратон шимолки кенгликларда ҳам, жанубий жазира-ма қўмликларда ҳам фидокорона иш олиб бормоқдалар, ўз-ларининг машаққатли ва масъулиятли касбларини улуғлаб, халқнинг ҳўрмат-эътиборини қозониб келишмапти.

Тошкент област Қалқини район марказида жойлашган «Ташкентгеология» геология-қидирув комплекс экспедицияси коллективини ҳам бугунги байрам меҳнатда катта ютуқлар билан кўтиб олди.

СУРАТЛАРДА: 1. Отряд бошлиғи И. М. Нигматжонов (ча-да) ва Е. В. Вьюнова иш устида. 2. Геолог А. Г. Матвеева, участка бошлиғи Д. Расулов ва катта геолог Т. Шокиров иш хартисини кўздан кечирмапти.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

КУТЛОВГА МУКОФОТ

Қорақалпоғистон нефть-газ разведка экспедициясидан Георгий Квон бошлиқ парма-лаш бригадаси қўшалоқ бай-рамни нишонлади. Геологлар кўни афрасида пармаловчи-лардан Шоҳиша Фаттоҳов, Ко-лиқ Сиддиқов, Умйрбой Уте-генов, диқелчи Махмуд Мўхам-маджонов, слесарь Айрат Га-фиатуллин ва коллективнинг бошқа аъзоларига байрам қўт-ловин билан бир қаторда 2800 сўмлик катта пул мукофоти ҳам топширилди.

(ЎзТАГ).

Мутахассис нигоҳи билан

ФАРҒОНАДА ШУНДАЙ КОМПЛЕКС БОР

Маълумки, ўтган хўжалик йилида республикамиз жа-мол чорвачиликда гўшт етиштиришда қолқонликка йўл қўйилган. Мутахассисларнинг фикрича, интенсиф техно-логияға риоя қилинмас, озуқа ресурсларидан оқилона фойдаланилмаси шундай аҳволға олиб келган. Шу маъ-нода бу вазифалар дуруст бажарилаётган коллектив-лар таъбирлаш диққатга молиқ. «Ўзгалавипром» бош мутахассиси Т. Ганиев мақоласида пешкадаги комплекс-лардан бирини амалға оширилаётган ишлар ҳақида гап боради.

Идоранинг қадрлар бўли-мига қираверилганда эшик одамлар билан гавжум. Чў-қачиликка ишға кириш учун мурунча қилаётганларнинг сони қанчалик аниқ. Аввалла-ри бу тармоққа эътибор бер-маган маҳаллий аҳоли қун сайин қизиқиб қарамоқда. Ҳўш, бунга сабаб нима? Маълум бўлишича, бу ерда тартибди қилиб қурилган озода чўқчақонларда ҳафта-да беш қун сменали меҳнат қилиб қўшни қолхоз ва сов-хозлардаги нисбатан бир-мунча кўп иш ҳақиға эта бўлишар экан. Яна бунинг устиға ой сайин мукофот.

Республикамизда рўй берган ноҳуш ҳоллар биз-нинг фаолиятимизға ҳам сал-бий таъсир қилди, — дейди хўжалик бош зоотехниги Ев-гений Миронович Эм. — Юқоридан «катта» раҳбар-ларнинг гўшт етиштиришда-ги технология жараёнини бузилишга олиб келадиган қўрқатма ва топшириқлари туйғайли корхонасиди бир неча йил давомида план топшириқларини бажаромай давлатдан қарздор бў-либ келди.

Одатда катта муваффақи-ятлар замирида бирлик ва аҳиллик ётади. Биз сўз юри-таётган Фарғона областда-ги Фрунзе номли саноатлаш-ган чўқчақчилик комплекси-да турли миллат ва элзата мансуб кишилар ягона мақ-сад йўлида ишлашади. Ди-ректор ўзбек бўлса, бош бунхатер арман қиз, бош йиниенер гул Йигити, бош зоотехник корейс, бош вет-врач украин ва цех бошлиғи арман ўғлини. Улар ўзаро бемалол ўзбекча сўзлаша-верадилар.

Ботирали Маматқулов Са-марқанд қишлоқ хўжалиги институтининг ветеринария факультетини тамомлаб, қадрули қишлоққа ветврач бўлиб келганиға ҳам мана беш йилдан ошди.

Ўтган давр ичида устози, хўжалиқнинг бош ветврачи Федор Петрович Марченко-дан билмаганларини сўраб ўрганиди, тинимсиз ишлади, эл назарига тушди.

Халқнинг фаровон тур-муш кечирishi бизнинг гай-ратимизға боғлиқ, — дейди Ботирали. — Ҳаракатда ба-рака бўлади.

Хосирга қунда фаол иш-лашдан манфаатдор, юксак маҳоратли, новаторлик гай-рати жўш уриб турган киши-лар, қишлоқ хўжалиғига ҳар қанонидан ҳам зарур. Хў-жалиқни оёққа турғизишда партия ташкилотли раҳбарли-қдан бир неча йиллардан бу-ён жон қуйдириб ишлаб ке-лаётганлар орасида олий маълумотли зоотехник, ди-ректор Рустамжон Аскар-овни қишлоқ ақли биринчи бўлиб тилига олмоқда.

Зиммага олинган вазифа тақдир учун қатъий талаб-чанлик, ишда гайрат ҳамда қираверган иқро назорати кейинги икки-ўч йил ичида хўжаликда чорвачиликни қо-

рилмоқда. Мавсумда АВМ агрегати доимо ишлаб тури-шини таъминлаб 400 тонна аъло сифатли маҳсулот тай-ёрлашда бир гуруҳ механизаторлар фаолият қўрқатиш-ди. Озуқа ва меҳнат сарфи-ни нормадан тежаб ҳаражат қилиш маҳсулот таннари-нини арзонлашувига олиб келапти.

Чўққанинг бир центнер эт қўшнлиға 8—10 киши-соати сарфланапти. Бир центнер етиштирилган гўштининг таннари 1986 йилдаги нисбатан 18 сўм камайтирилди, бу 320 минг сўмлик маблагни тежаб им-конини берди, фойда 1 мил-лион сўм бўлди.

Фрунзе номли комплекс асосан чорвачиликнинг тез етиладиган соҳаси — чўқча-чилиққа ихтисослашган бў-либ, мана икки йилдирки, дедалбелли йўлдан ривож-ланиб бормоқда. Ҳар йили етиштирилган гўштининг 99 проценти чўчка, қолган бир процентиниға қорамол, парранда, қўй ва эчки гўшт-лари ташкил этади. Кейинги йилларда Ф. Ингиталиев бошлиқ бўрдоқчилик, С. Жавадид бошлиқ ўстириш, А. Власов ва Э. Набиев бош-лиқ суный урутиш цехла-рини бироз яхшилади. Булар ҳаммаси дуруст, аммо улкан одимлар эмас. Очинини айт-ганда, хўжалик чорвадорла-рининг маҳсулот етиштириш даражаси ҳали технологияда белгиланган қўрқатчилик бирмунча йироқ. Бу соҳада сустхалик қилинмоқда.

Пудрат асосида ишлаётган коммунист Юсуфхўжа Шод-монов ва Дилбар Мелибеова аънолариди чўчкақонлар этига эт қўшнли хўжалиқнинг ўртача қулики семир-шидан қариб бир ярм баро-вар кўп бўлган ҳолда кўп-чилик чўчкақонларининг қўрқатчиликни ўртача дара-жадан паст. Бундай қамчи-ликлар ишда узилишлар, жониворлар тирбанд ушла-ниш туйғайли содир бўл-моқда.

«Ишнинг муваффақиятли бўлиши одамларға боғлиқ. Чорва қишлоқнинг муваф-фақиятли ўтказилиши, био-барин ҳам шу йилда, ҳам келгуси йилда тармоқда, бутун ишнинг ниҳатлари, пировадиди, аввало сунт со-ғувчилар ва молбоқарлар, бузоқбоқарлар ва чўчка-қонларға, қўпонлар ва пар-рандабоқарлар, ем-ҳашак таъбирловчилар ва соловчи слесарлар ишға боғлиқ-дир», — дейлади КПСС Марказий Комитетининг чо-вачилик ходимлариға, кол-хозчилар ва совхозларда мутахассислари ҳамда раҳ-барларига, бошланғич пар-тия ташкилотларига, агроно-мот комплексининг барча меҳнат коллективларига му-рожаатида.

Мусобақанинг ижодкор-лиги, бунёдкорлик қучи ни-ҳоятда катта. Илгорлар вақт-ини орда қолдириб ишласа-лар, қолқолар унга етиб олишға интилади. Комп-лекседа боллашувини ана шу хусусиятларидан тўла ва самарали фойдаланишға ҳа-қарат қилинапти. Ўтган йилнинг бошида социалистик мусобақа шартлари қайтадан кўриб чиқилганлиги бунда муҳим роль ўйнади.

— Аввалги йилларда тақ-дирлашни цех бошлиғи ба-жарарди, бу ҳақда қўлчилик эшитмасди — дейди пудрат асосида ишлаётган бўрдоқчилик аъноси бошлиғи Муборак-шо Аҳмедова, — уларнинг шартларини қонкретлашган, таъбирчанлик оширилган. Ҳо-зир ҳар ой яқинлашайдан олдин ишчимизнинг барча со-ҳаларини таъқил қиламиз. Қанча озуқа, хом ашё сарф-ланди, маҳсулот сифати ва бошқалар эътиборимизда бўлади. Шу боисдан нати-жалар яхши. 1987 йилда ав-валги йилдаги нисбатан гўшт етиштириш 17 процент ва давлатга сотиш 10 про-цент ошди, ҳаражат эса бир-мунча қамайди. Бу йил 600 тонна гўшт топширилиб, квартал плани барвақт бажарилиди.

Тўғри, хўжаликда му-аммо ва қамчиликлар ҳали оз эмас. Хусусан, социали-стик мажбурятларнинг ай-рим баъдлари сунт бажари-лапти. Аниқсиз, илгор усула ва фан-техника ютуқларини жорий этиш, меҳнатшав-ларнинг маданий-маърифий эътибарларини тўла таъмин-лаш соҳаларида кўп иш қи-линиши керак. Энг асосий қамчилик лойиҳа бўйича су-вчи ер ажратилмаган, шунинг учун рацционнинг тўлалиғи таъминланмапти.

— Ҳали асосий ишми-зи олинди. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси бугунги қун-да хотиржамликка берилиш келгусида қўла киритила-диган ютуқлардан маҳрум бў-лиш деган маънони биди-ришини ақши айланди, — дейди директор Р. Аскар-ов. — Шу боисдан ҳали эскириб қолган жиҳозлар ўрини ян-ги замонавий усуллар бил-ан алмаштириб, фан-тех-ника янгиликларидан фойдала-ниб, чорва маҳсулдорлигини ошириш ва келажакда ком-плексу қувватини 54 минг бош чўчка боқишға етказиш ус-тида зўр гайрат билан иш олиб бораёмиз.

Т. ГАНИЕВ,
«Ўзгалавипром» бош му-тахассиси.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИГИЛИШИ

САМАРҚАНД. 2 апрель. (ЎзТАГ). Бугун Самарқанд област, партия активларининг йиғилиши бўлди. Об-ласт партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети-нинг 1988 йил февраль пле-нуми қарорлари асосида ўр-та ва олий мактаб ихсолати-ни ўтказиш ҳамда қайта қу-ришни идеологик жиҳатдан таъминлаш соҳасидаги вазифаларни муҳофиза қилишди. Самарқанд област партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митетининг секретари М. Х. Холмуҳамедов нутқ сўзлади.

##

АВЖИ КЎКЛАМ

Апрель — воҳаларда кўклар айна гуркираган ой, тоғ ёнбоғларига эса сеп ё боғлариди. Бу юртимиз баҳорига хос ғазилат. Кун узайгандан узая боради ва ой охирида 15 соати 20 минута ташкил этади. Ҳарорат кўтарилган сари жилғалар ва сойлар оқими ҳам шунга қараб кўпайиб боради.

21 апрелдан ҳамал ўрнини савр олади. «Саёр кирди — давр кирди» деган иборада бир олам мазмун бор. Хусусан, «Абри найсон» деганимиз ҳам аслида шу даврга хос. Булут — абр ўзининг саҳоватли дур томчиларини сочади, унга сайин дов-дарахтлар, экинлар ва гиёҳлар кундан-кунга гуркирайди.

Этти икким эткай сени итиҳоб, Навруз булуту сероб бўл, сероб! Алишер Навоийнинг ана шу сатрларида баҳор кунларининг бадиий манзараси тасвирланган.

Савра очилар тоғлар доласи, Меҳнатда биланар одам боласи. Емгирдан кейинги хуш ҳаво яхши, Субҳидан чоғида жўш наво яхши!

Бундан бўён бошқа экинлардан кеч қадалиб ҳосили кеч йиғиштириб олинган ортобпараст чигитни расомадли қилиб экишга киришिलाди. Барча пахтакор хўжаликлар суръатга шитиб беради.

Асл деҳқон деа айтган Вақтида эккандан сўнг. Моҳир мерган деа айтган Нишонга теккандан сўнг.

Шуни борки, бир ёқдан уруғ қадалинган билан бегона ўтлар ҳам кўкара боғлайди. Шундай экан, экинлар кушадасини йўқ қилиш, ўтоғу қоқ — барча ишлар комплекс олиб бориладими бўлмайди. Айна пайтда мевали ва ман-

зарали дарахт қўчатлари ўтқозиш, янги боғ-роғлар барпо қилиш каби муҳим тадбирларни ҳам вақтида амалга ошириш лозим. Бунда улар ёз чилласига яхши илдириш отиб, саратон синовиға бардош берадиган бўлади.

Боғи боқсанг, боғ бўлар, Деҳсар ботмон ёғ бўлар, Ташлаб қўйсанг ўз ҳолига, Юрак-бағринг доғ бўлар.

Чорвачиликда ҳам ҳозир долзарб давр. Қўй-қўзлар ва молларни баҳмал йилларда яйратиб боқиш билан бирга тўл олшини муваффақиятли ўтқозиш, ема-хашак жамғаришга пухта ҳозирлик қилиш даркор.

Ўрмончиларимиз дарахтзорларни тартибга келтириб, ниҳоллар ўтқозиш йўли билан хўжаликни кенгайтириш пайида бўладилар.

Топталмасин бирорта гиёҳ, Унутмагин: у — даргда даво.

Айна чоғда хўжаликларда ипак қурти боқишга тайёргарлик бошланади. Бу халқимизнинг «Барча иш бошидан пиш-қил бўлгани яхши» деган нақлига ҳам-оҳангдир. Дарҳақиқат, мавжуд тузторларни яхши парвариш қилиш, янги қўчатлар ўтқозиш, пиллаҳоналарни ҳар-жўхатдан тахт қилиб қўйиш даври бу.

Зотан, тўт бағри ипак қуртининг бирдан-бир ҳаётий озуқасидир. Хуллас, дақиқалар бундан бўён, шоир айтганидек, ўз қадрини сўроқлаверсади: Қўйлар пайдар-пай ҳосилга асос, Дақиқалар ўтмас бенз, бензотом, Мазмун-ла улангай соатга соат, Сониялар кетмас бензотом, беном!

Р. ЖУМАНИЕЗОВ.

КИНОФИЛЬМЛАР ПАЙРОВИ

МУХТОР — Салом, ЖУРА, ҚОРА КЎЗОЙНАКИНГИ ТЕКВО-НИ, каллаи саҳардан БИРИН-ЧИ ТРОЛЕЙБУСГА МИНИБСАН, йўл бўлсин!

ҲАМДАМ — Э, салом, МУХ-ТОРЖОН, қани яқинроқ кел-чи, МАЛАХОВ ҚЎРҒОҒИГА ет-ти-терс ёрилишга тайёр турган юрагининг илдосини тинглаб, бирор маслаҳат бер, БИР КИШ-ЛОҚ ЯИГИТЛАРИМИЗ-КУ!

МУХТОР — Хўш, кўзларинг ЮЛДУЗлардек ялтирайди, би-рор нарсас бўлмиди? **ҲАМДАМ** — МОЖАРЛАШИБ, КЎП билан бери орзу қилиб-юрган. ИТАЛЬЯНКА ҚЎЙДИ-ЧИКДИНИ аманга оширмади.

МУХТОР — Ия, ЕВДОКИЯ қад-қимматининг билмадиган меҳнаткаш ва меҳрибон аёл-ку!

ҲАМДАМ — Йўқ, сен йўла-ганча у МЕНИНГ СЕВИМГА мунособ эмас. ЭРТАНГИ КҮН-ГА ЙУЛЛАНАМ ОЛГАН ЙУЛ-БАРСдек бақувват, ўқимшли

йигитга колхознинг бир ТУР-ГАЙИ УМРБОД йўлдош бўлол-майди.

МУХТОР — Сендек СУНА бил-лан СЕВИ ДЕБ турмуш қурган, беш йил ўқиб олиқ мазлумот олишини ўзининг пешона-тери билан ҳисса қўшган

ТОХИР ВА ЗУХРАНИНГ онисига ниҳоят айтиётган бунақанги хромас сўзларинг ДАВЛАТ ЖИНОЯТИНИНГ гуноҳлари-дан юз баравар ошиб кетёт-ганининг сезмайсанми, ДАЙ, ДИ!

ҲАМДАМ — Мен ДУСТАШ-ГАН ҚЎЗНИНГ кўнганинг йўқ, шун-инг учун ҳам мени ГУНОХ-КОР қилмайсан. У ВЕНА ҚЎЗ-ЛАРИНИНГ ичиде энг гўзали,

ЭНГ меҳрибон. Ҳа, ҳам чакан эмас, АКТИРСА. Мен у билан СЕВИ ВА ОРЗУларнинг уш-лашини ишонаман.

МУХТОР — Кўп гап эшакка-юк деганларидек, гиди-биди-ганча унинг йиғиштириб, ўт-ган йУЛНИНГА ҚАЙРИЛИБ БОК-ДА, бир ёстиққа умид билан

бош қўйган аёлининг хизмат-ларини, унинг баҳосини ЮРА-ГИНДАН СУРА, Калтафаҳмлик билан қилётганг ва ишларинг-дан ҚЎЙРОҚЛАР ҳам КУ-ЛАДИ.

ҲАМДАМ — Бу ДОНДАГИ УЙДА яшётган МАЙЯ ПЛИ-СЕЦКАЯга бормасдан, КРНИ-ЦА ҚИШЛОҒИГА қайтиб кетиш-га ундовчи ЧАКИРИҚИ! Шун-ча ишдан кейин қайси юз би-лан уларнинг кўнган кўрнма-ни, СЕВИМЛИ МУСТАБИД!

МУХТОР — КАХАНОВКАЛИК АРТИСТдек шумшайиб бора-сан-да, ОСТОНАИДА эғил-иб бошларингдан ва уларнинг оёқларидан кеңирим сўрайсан.

ҲАМДАМ — Бўлмасам ЙУЛ АЙРИЛИШИДА тушиб, шу ер-дан қайта қолмай. Хайр, МУХ-ТОРЖОН! Чиндан ҳам кеңир-шармакан-а!

МУХТОР — Албатта кеңир-шади. Хайр, Ҳамдамжон!

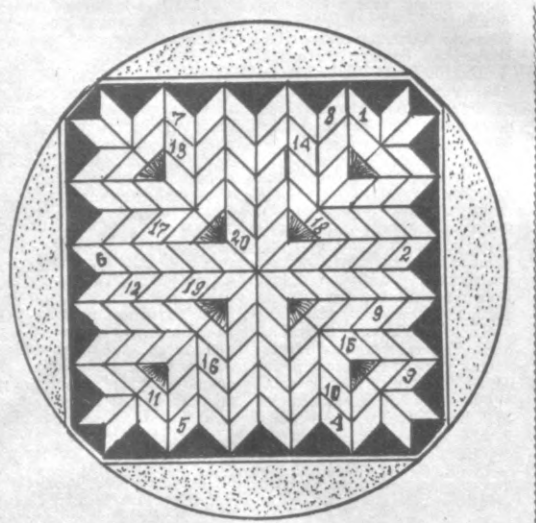
Ренат РАХИМОВ.

БАДИЙ ҲАВАСКОРЛИК «ШИФОКОР» ТАРОНАЛАРИ

Республикамиз шаҳар ва қишлоқларда нафақат танла-ган касбларни, айна пайтда санъатин ҳам эъзозлаётган инқилиб истребдо соҳиблар кўп. Уларнинг ансарияти бўш вақтини халққа хизмат қилиш-га бағишлашнинг ўзининг бурчи деб билади. Жинзаҳдаги 1-ка-салхонда ҳам бу борада иб-рат кўрсатётганлар бор. Врач-лар ҳамда ҳамширалардан ташкил топган «Шифокор» ашула ва рақс ансамбли бу-нинг далили.

— Меҳнатшарнинг эсте-тик сависин тобора ўсиб бора-пти, — дейди ансамблининг бадиий раҳбари Нурлила Бў-таев. — Бу бизни ҳам ишга ангина йидашши, репертури-мизни қизиқарли концертлар билан бойитишга дэъват эта-пти. Саодат Масмурова, Ад-олат Ёқубова, Шахло Гафуржо-нова, Малоҳат Қасимова, Зами-ра Акрамова, Шарофат Рус-тамова каби шифокорлар одамлар қалбига йўл топиб, ҳурмат қозоништира. Улар жироқдаси «Сен — чама-ним», «Билан узук», «Омон-га» каби қўшиқлар, жозибали рақсларни томошабинлар илқ қилиб олиштирапти.

А. ТОЛИПОВ, А. ҒУЛОМОВ.

«ФАН» ЧАЙНВОРДИ

1. Совет биолог олим, селекция асосчиси. 2. Натурал лагариш асосчиси, Шотландия математиги. 3. А. С. По-пов кашфети. 4. Физиканинг бир бўлими. 5. Деҳқончилик қону-қондалари ҳақидаги фан. 6. Электр чирқоқа асос солган рус физиги. 7. Галилей кашф этган сайёра. 8. Мах-мур ўзбек геолог олим. 9. Систематик нерв системасига асос солган немис олим. 10. Медицина аппаратини кашф этган олим. 11. СССРдаги йирк илмий нарийшти. 12. Со-вет авиаконструктори, Ленин мукофоти лауреати. 13. Электр ўлчов бирлиги. 14. Табиатшунос-дарвинист, совет рус олим. 15. «Қадимги Самарқанд архитектураси» асари муаллифи. 16. Бутун муҳабат сонлар қатори. 17. Би-ринчи рус академик. 18. Виноградовит минералини то-пган совет геологиги. 19. Грамматик тилиш белгиси. 20. Тилишуослик машғулотига фойдаланиладиган техник восита.

Тузувчи: Турсунали ҒАНИЕВ.

РУҲИЯТ ГЎЗАЛЛИГИ

ИСТЕЪДОДЛИ РАССОМ, КОЛХОЗ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИ РЎЗИ ФОЗИЛОВ ҲУЗУРИДА

Узоқ-узоқларда Ҳисор то-ғининг қорли чўққилари я-станиб ётибди. Пастликларда саҳий ёз манзараси. Жази-рамадан қовчираб сарғай-ган ўт-ўланлар, офтоб таф-тидан қорайган тошлар. Тоғ бағрида яшилликларга бур-канган қишлоқ манзараси кўзга ташланади. Сурат қар-шидаги томошабинга тоғ ўнгирдан отилиб чиқиб, бу-тун қишлоққа ҳаёт бағиш-лаб турган бўлоқ кўринмай-ди. Лекин рассом чор-атрофи-ни яшилликларга чулбаб тур-ган манба ана шу бўлоқ эканлигини жоили тасвирда, томошабинга изоҳлаб бера олган.

Ҳисор район маданият уйида маҳаллий рассом Рўзи Фозилонинг ижодиға ба-ғишлаб ташкил этилган кўр-газмага қўйилган «Ғузурда ёз» картинаси ёш мусавир ижодининг кейинги даврлари-да яратилган бўлиб, унинг табият тасвирини яхши тушу-ниб полотноға кўчиргандлиги-ни билдириб турибди. Рас-сом ўзининг ана шу асары билан табиятнинг бир қар-шдаёқ киши илғаи ола бил-масан жиҳатларини очиб берган, ёрқин бўёқларда расмга кўчирган. Тоғлардан тортиб, тоғ қишлоғи манза-расига, пастдаги сойлик-лар, ўнгирларчага ўз аксини топган. Тоғ қишлоғининг ёз пайтлардаги сўлим табияти моҳирона тасвирлаб бе-рилган.

Ёш рассом Рўзи Фозилон-нинг алийдан ортиқ расм-лар кўрғазмаға қўйилган. Томошабин унинг мўйқала-мига оид ранг-баранг асар-лар билан танишар экан, уларнинг қўлиниги она юрт табиятига бағишланганлиги-ни кўради, унинг жозибаси қўзни қувонтирадиган бўёқ-ларда полотноға кўчи-рилганидан завқланади.

Қишлоқ йигити Рўзи Фо-зилос тасвирини санъат ола-мига қандай кириб келди?

У ўрта мактабни тугатган-дан сўнг Москвадаги пе-дагогика институтининг фи-лология факультетига ўқиш-га кириди. Шу билан бирга билим дароҳининг ижтимоий фанлар факультети юшмади тасвирини санъат бўлимида ҳам шуғулланди. Бу санъат-га қизиқиш уни таниқли рассомлар ижодхонасига етак-лади, тасвирини санъатнинг сирли олами сари бош-лаб бори. Дастлаб чи-зган расмлари оддий нус-ха кўчиришдан бошлан-ган бўлса-да, талабалик йил-ларида яратган асарлари та-ниқли рассомларнинг эти-борини тортиди, унга оқ йўл тилашди. Ана шу этибор

Баҳор табассумидан чаманзор бўлди ўлкам, У юртларга элмоқда қувонч-у шодлик, байрам. Қизлар шивирлашади, қушлар чўғурлашади. Тинчликка поёндоз бўл, сўлим-у кўркам олам. А. ЮСУФБОВЕВ фототюди.

ёш рассомга илҳомбахш эт-ди, катта ва жиддий ишлар-га қўл уришига сабаб бўлди. Натижада Москвада яшаган йилларида яратилган туркум расмлар дунёға келди. Бу расмларда гўзал рус ўрмон-ларининг фойз-таровати, та-биатнинг кўз илғамас чиро-ғи мойли бўёқларда ўз акси-ни топти. Бунда «Қўш қа-йин», «Ўрмондаги йўлак», «Емгир олдиндан», «Ўрмонда-ги кўприк», «Лобаново қиш-лоғидаги ташландиқ черков» каби рус табияти мадҳига оид асарлари бор. Улар ора-сидан портрет жанрига оид бир неча полотнолар ҳам ўрин олган.

Рўзи Фозилос институтни тамомлагандан сўнг Узоқ Шарқда армия сафида хиз-мат қилди. Бу ўлка табияти, тарихи ва диққатга сазовор бошқа жойлари ҳақида ҳам қатор асарлар яратди. Вла-дивосток ва бошқа шаҳарлар атрофлари, табият манза-раларини, бу ерларнинг қайта-рилмас тасвирини полотно-ларга кўчирди. Унинг кўрғаз-маға қўйилган «Тайгага йўл», «Оддий солдат Шве-цов» каби асарлари ҳарбий хизмат даврида ҳам ўзи се-ган санъатга содиқ қолган-лиги, бўш вақтини ана шу соҳага бағишлаганлиги кўрсатиб турибди.

Ҳарбий хизматдан сўнг ёш рассом Шахрисабз ша-ҳар педагогика билим юр-тида талабаларга ўқитилиш қил-ди. У билим юртида тасви-рини санъат ва расмдан дарс бераркан, ижодини янги-янги асарлар билан бойитди. Уни Шахрисабздаги тарихий оби-далар мафтун этди ва қўлга мўйқалам тутқазди. Рас-сомнинг Шахрисабзда ишла-ган кезларида яратган асар-лари алоҳида эътиборга мо-лик. «Шахрисабз», «Жаҳон-гир мақбраси», «Тоғ манза-раси» асарлари она-орт гў-заллиги, унинг тарихий оби-далари, табияти мадҳиясига бағишланган бўлиб, мусав-вир бу асарларида Шахри-сабздаги тарихий ёдгорлик-ларнинг бошқа рассомлар илғаи ололмаган улғуворли-гини очиб берган, меъморчи-лигининг қирраларини санъаткорона тасвирлаб олган.

Кўрғазмага далаларда бун-ёдорлик меҳнати билан эл-юрт мамуручилигиға хисса қўшаётган туртки соҳа киши-ларининг портретлари, пей-заж асарлари қўйилган бў-лади, рассом Рўзи Фозило-внинг бой маънавий дунёсини томошабинларга кўз-кўз қи-либ турибди. Рассомда жа-

ми эллидан ортиқ асарлар бор. Улар бу ерга келган ҳар бир томошабининг ҳа-л-жонлантмай, она дегга меҳрини янада оширмай қўй-майди. Чунки рассом мўй-қаламга олган қаҳрамонлар томошабинларнинг қўчили-ғига таниш, манзаралар аса қадрдон. Рассомнинг кўпчи-на асарлари томошабинларни завқлантириши билан бирга, ўйлантириб қўлади, ҳис-ҳая-жонга туширади, мулоҳаза қилишга мажбур этади.

Рўзи Фозилос айна пайт-да Ғузур районидида «Пар-тия XXII съезди» колхозы партия комитетининг секре-тари сифатида кенг қўламли оммавий-сиёсий, партиязий, тарбиявий тадбирлар олиб борапти. У хўжаликни ҳар томонлама ривожлантириш, пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш, чор-вачилик махсулотлари иш-лаб чиқаришни қўлайтириш борасидаги катта ишларнинг ташкилотчиси тариқасида меҳнат қилапти. Рўзи Фо-зилос бу билан чекланиб қо-лаётгани йўқ; рассомчилиги-ни ҳаёзга ҳам унутмади. Уни ҳамон тўқинилантирган, ҳис-ҳаяжонга солган табият гўзалликлари, дала ва фер-маларнинг қаҳрамонлари ажойиб асарларида ўз ифо-дасини толапти. У кўрғаз-масини янада бойитиш мақ-садида тинмай ишламоқда.

— Тасвирини санъат асар-лари шунчаки эрмак ёки томошабинларнинг завқли-нишлари учунгина яратил-майди, — дейди Рўзи Фо-зилос. — Рассомларнинг асар-лари кишиларнинг руҳияти-ни, маънавий ҳаётини ҳам белгилаб беради, санъаткор-ларнинг ички кечинмалари-ни рўбга қиқаради. Санъат маънавий бойлигининг мазмунини очини билан ҳам муҳимдир.

Дарҳақиқат, рассомлар ўн асарлари, ижодий фаолият-лари билан маънавий ҳаёти-мизга ўзига хос, ўзига хос бой фазилатлар олиб киридилар. Уларнинг хизмат-ларини қадрлаб, тасвирини санъат соҳасида етишти-риб қўйган ёш туртакларини авайлаб тарбиялаш, янги-янги асарлар яратишга ил-ҳомлантириш, ижод учун шайошлар яратиш бериш ма-даният ва тарғибот соҳасида фаолият кўрсатаётган идо-ралар раҳбарларининг бур-чи бўлиши керак. Токи, гу-зорлик рассом Рўзи Фози-ловдек етук полотно устала-ри қўлайиб, уларнинг асар-лари республика, иттифок кўрғазмаларини беайидиган бўлсин.

П. ГАДОВЕВ.

ҚУЛОҚҚА ЧАЛИНГАН ГАПЛАР

«Қулупнайни мўйловчалари орқали кўпайтирса ҳам бўлади».

(Бир агрономнинг масла-хатидан).

«Утган йили Тешабоев бағри мўл бўлганлигидан, даҳада ор-та тўйиб, пилла ўрашга бар-вақт киришганди. Бу йил ун-дан ўнак олайин».

(Пиллалик бригадирнинг дегани).

«Ферма ходими Войкуровов жўналар очиб, катта ютқуқа эришди».

(Район газетасидан).

«Магазинида дудлаяган тирик балқ сотилади».

(Озми-оват магазинидаги эълондан).

«Ҳозир баҳорнинг қовоғи со-лиқ, у очилганда экинга ту-шамиз».

(Бригадирнинг дегани).

«Хўжумчиға томонидан зарб билан тепилган тўп қайсарли қилиб, дарвоза тўғига туш-мади».

(Футбол репортажидан).

«Колхоз оғиборида намомад келтирган Эҳсоновга пул му-кофоти берилсин. Пул муко-фоти намомади қоплашга уш-лаб қолсин».

(Колхоз правленийси бўйруғидан).

«Снадан ҳеч ёруғлик чи-қмади».

(Йигитнинг қизга дегани).

«Ферма жонқури Холматова бузоқларни эмишда фаоллик кўрсатиб келмоқда».

(«Ферма юдузи» маю-ласидан).

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ, доршунос.

ҲОДИСА ҚИЗЧА ҚУТҚАРИЛДИ

Боголон канали бўйлаб кет-ган Қўйбичев номи колхоз механизатори Ҳасанбой Нор-матов суғе бир қизчининг ту-шиб кетганини кўриб қолди. Шу заҳотиёқ ўзини қаналга отиб, уни соҳилга олиб чиқди.

Сўнгра биринчи медицина ёр-дами кўрсатилган, қизча Янги Бозор йури болалар касалх-онасига келтирилди.

Улимадан саклаб қолган ол-ти яшар Нозолат Матчонов-нинг ота-ониси механизаторга чин юракдан миннатдорчилик билдирдилар.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

КУНЛАРДАН БИР КҮН

ТАЙЕРГАРЛИК БҮЛМАГАЧ

Реванш матчини ёритган чет эллик баён журналист-лар шахмат бўйича тайёр-гарликдан яхши ўтмаган эдилар. Масалан, Франция-нинг РФИ радиостанцияси ходими Ж. П. Шарпанье кунларнинг бирида ўз тинг-ловчиларини қуйдаги сўз-лари билан ҳайратга солди: «Биринчи партияда қора до-налар билан ўйнаган жаҳон чемпиони Гарри Каспаров машҳур Грюнфельд химояси-ни ташлади. Мазкур химоя усулининг бундай деб атали-шига сабаб америкалик Бобби Фишер уни Австрия-нинг Грюнфельд шахридаги мусобақада биринчи марта қўллаган эди».

ОТА-ОНАЛАР УЧУН МАКТАБ

Шахмат уфқида ўн тўқ-қиз яшар гротмейстер Си-мен Агдестейн ва унинг ана-си, йигирма бир ушар мас-тер Еспендан сўнг мазкур оиланинг учинчи вақили пайдо бўлди. У инкала шах-матчининг падари, қирқ беш яшар Рейдари. Ота мамла-дат командалар биринчили-ғида яхши бир партиясига «Эндшпилли» намунали ўйна-ганлиги учун» махсус соври-ни билан тақдирланганида ичиги ўғли фахр билан: «Бу менинг мактабим», — деб айтиди.

МАНТИҚ ВА СТИХИЯ

ГФРда Н. Ремининг «Шах-мат ва менежерлар» деган китоби чоп этилди. Муал-лифининг таъкидлашича, ҳа-лида ўйин реккасини тузаёт-ган шахматчи билан хўжа-лик фаолияти ҳақида ўйла-ётган менежер фикри бир-хил шаклда кечар эмиш. «Кельнше рундаш» таъ-сирининг муҳбири гротмей-стер Р. Хюбнерга мурожаат этиб, бу ҳақда фикр билди-риши илтимос қилди. У бундай жавоб берди: «Жаноб Ремининг мулоҳазаси шубҳа уйғотмай қолмайди. Негаки шахмат мантиқ қонуниятига бўйсунмади, иқтисодида аса-стихия ҳукмронлик қилади».

СЕРКПРА ИСТЕЪДОД

Биринчи шахмат автома-ти — машҳур «Турок»ни кашф этган венгер ихтиро-чиси Фарақш Кемплен (1734—1804) инсон фаолияти-нинг қўлгина соҳадаги на-қодирди. «Турок» у ярат-ган механизм ёрдамида до-наларни ҳаракатга келтири-ди. Бу сунъий аъзолари тараққи қилдиришда катта роль ўйнади.

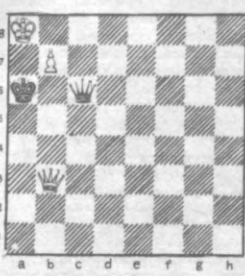
Кемплен кўзи оқиллар учун китоблар нашр этиш-да кўп иш қилди. Унинг нутқ механизмаси соҳасидаги тадқиқотлари телекоммуни-кация кашшофлари томони-дан ўзлаштирилди. Ихтиро-чининг гидравлика соҳасида-ғи гоилари ҳам ҳаётга тат-биқ этилган.

ШОГИРДНИНГ ХАЙРЛИ ИШИ

Швейцариянинг йи марта чемпиони, халқаро мастер Ганс Йонер (1889—1975) нафақат шахмат масалалари-ни тузувчи, айна пайтда му-зикачи сифатида ҳам машҳур бўлган. Ундан музика ва шахмат дарсларини олган Одетта Фолленвайдер 1967 йилда устозининг энг яхши партиялари, масалалари ва этодларини китоб қилиб нашр эттирди.

СССР спорт мастерлигига номзод Анвар ИНОКОВ тайёраган.

КОБИЛИЯТИНГИЗНИ СИНАБ КҮРНИГ-ЧИ!

Оқлар юришини бошлайди ва ютади.

Оқлар юришини бошлайди ва ютади.

Редактор А. Ғ. МУХТОРОВ.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»

Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана Выходит на узбекском и русском языках.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КҮЧАСИ, 32

Бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 33-54-33. 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиш бўлими — 32-54-44. Меданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 32-56-39. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Таржима бўлими — 32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими — 33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиш бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими